

נציבות שירות המדינה הודעות

הודעה מס' פב/2

י"א בכסלו התשפ"ב (15.11.2021)

הודעה מס' פב/2 תשלום פיצויי פיטורים

1. בהתאם למדיניות של האצלת סמכויות למשרדי הממשלה וייעול תהליכי עבודה, הוחלט להרחיב את סמכויות המשרדים באישור תשלום פיצויי פיטורים לעובדים, הן על-ידי האחראי והן על-ידי ועדת הפיצויים המשרדית. התיקון כולל גם הבהרות של סמכויות ועדת הפיצויים בנציבות שירות המדינה.
2. במסגרת תיקון פרק משנה 83.6 בתקשי"ר בנושא תשלום פיצויי פיטורים, נערך תיקון תקשי"ר נלווה וכן הודעת נש"מ נג/16 מבוטלת.
3. התיקונים [לתקשי"ר](#) בהתאם לנ"ל ותיקונים אחרים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

לחכניס את הדפים שכותרותיהם				להוציא את הדפים שכותרותיהם				אסמכתא
דף אחד	13.821	-	13.811	דף אחד	13.821	-	13.811	הבהרה (פסקה 13.811(ב))
דף אחד	18.213	-	18.203	דף אחד	18.202	-	18.201	ביטול הפנייה (פסקה 18.203(ב))
דף אחד	27.221	-	27.216	דף אחד	27.221	-	27.216	התאמה להיתר העסקה בשעות נוספות (פסקה 27.221 רישא, (ה) (ו) (ז) 3)
דף אחד	27.322	-	27.311	דף אחד	27.322	-	27.311	התאמה להיתר העסקה בשעות נוספות (פסקה 27.322)
דף אחד	28.244	-	28.241	דף אחד	28.244	-	28.241	התאמה להנחיות החשב הכללי (פסקאות 28.243(ב), 28.244(א))
דף אחד	28.436	-	28.427	דף אחד	28.436	-	28.427	התאמה להנחיות החשב הכללי (פסקאות 28.427(ב), (ד), 28.429(א) (ג) (ד))
דף אחד	33.140	-	33.133	דף אחד	33.140	-	33.133	ביטול הפנייה (פסקה 33.133(ב))
דף אחד	33.273	-	33.272	דף אחד	33.273	-	33.272	פב/2 (פסקה 33.273(ב))
דף אחד	33.424	-	33.423	דף אחד	33.424	-	33.423	ביטול הפנייה (פסקה 33.423(ב1))
דף אחד	42.346	-	42.332	דף אחד	42.346	-	42.332	התאמה לחוק (פסקה 42.344)
דף אחד	45.144	-	45.141	דף אחד	45.144	-	45.126	התאמה לחוקים (פסקה 45.144(ב) 19-25)
דף אחד	45.146	-	45.145		-----			עריכה
דף אחד	61.322	-	61.301	דף אחד	61.322	-	61.301	התאמה לחוק ולהנחיות היועמ"ש (פסקאות 61.321, 61.322)
דף אחד	82.174	-	82.151	דף אחד	82.174	-	82.151	פב/2 (פסקאות 82.171(ב) (ג), 82.172)
דף אחד	83.311	-	83.310	דף אחד	83.311	-	83.310	פב/2 (פסקה 83.311(ה) (ו) 4)
דף אחד	83.314	-	83.311	דף אחד	83.314	-	83.311	פב/2 (פסקה 83.312)
דף אחד	83.621	-	83.611	דף אחד	83.621	-	83.611	פב/2 (פסקאות 83.611, 83.621(א) 1, (ב) רישא ו- 83.631(ה) (ז), (2) 83.635, 83.634)
דף אחד	84.223	-	84.211	דף אחד	84.223	-	84.211	פב/2 (פסקה 84.221(א), (ד))
דף אחד	85.144	-	85.143	דף אחד	85.144	-	85.143	שירות במדינות קשות (פסקה 85.148(ה))
דף אחד	85.763	-	85.761	דף אחד	85.763	-	85.761	פב/2 (פסקה 85.763)

13.8 - תקופת ניסיון

13.81 הוראות כלליות / 13.82 תקופת ניסיון
לעובד מחוץ לשירות / 13.83 תקופת ניסיון
לעובד מתוך השירות / 13.84 איוש משרתו של
עובד שנמצא בתקופת ניסיון / 13.85 תקופת
הניסיון בשירות הביטחון

13.81 - הוראות כלליות

13.811

(א) הגדרות:

- "עובד מתוך השרות" - עובד שזכאי להתמודד במכרזים פנימיים/בין-משרדיים בהתאם להוראות פסקה 11.411(ב), ועובר למשרה אחרת בשירות המדינה;
- "עובד מחוץ לשירות" - עובד שאינו עובד מתוך השירות;
- "תקופת ניסיון" - תקופת עבודתו הראשונה של מועמד שנבחר למשרה פנויה במהלכה נבחנת התאמתו של העובד לתפקיד אליו הוא נבחר והמבוצע על-ידו.

- (ב) הוראות פרק משנה חלות על כל העובדים, למעט, עובדים במשרות אמון (פרק משנה 02.5, פרק משנה 02.6), עובדים במילוי מקום (פרק משנה 18.1), מינוי בפועל (פרק משנה 18.2), מתמחים בעריכת דין (סעיף 24.16), סטודנטים ברפואה (פסקה 23.112) וסטודנטים (סעיף 24.15); (פב/2)
- (ג) האחראי יודיע למועמד על היותו בתקופת הניסיון ועל משכה לפי הוראת סעיף 13.82 או סעיף 13.83;
- (ד) תקופת לידה והורות בהתאם לפסקה 33.338(א), ותקופת שירות מילואים (פרק משנה 34.3), יילקחו בחשבון לעניין מניין תקופת הניסיון; (עד/4)
- (ה) תקופת הניסיון אינה מקנה לעובד זכות קבועה למשרה ולתנאי העבודה הנגזרים ממנה;
- (ו) על האחראי והממונים לבחון את התאמתו של העובד לתפקיד במשך כל תקופת הניסיון בהתאם לאבני הדרך בהנחיית נציב מס' 1.10. במהלך התקופה על הממונה הישיר לקיים שיחות משוב עם העובד על תפקודו והתקדמותו בעבודה, ולמסור על כך דיווח בכתב למנהל היחידה או לאחראי. כמו כן, על הממונה למלא גיליונות הערכה ומשוב של עובד בתקופת הניסיון בהתאם להוראות פסקאות 13.824 ו-13.832.

13.82 - תקופת ניסיון לעובד מחוץ לשירות

13.821

- (א) תקופת ניסיון של עובד מן החוץ בכל דרגה ובכל דירוג, למעט רופאים כאמור בנסמן (ב) להלן, תהיה שנתיים בתפקיד אליו נבחר, ואינה ניתנת לקיצור אלא אם הוחלט על פיטורי העובד בהתאם לסעיף 82.22;
- (ב) במקרים חריגים, כגון של ספק בעמידת העובד בתקופת הניסיון בהצלחה או היעדרות של העובד תקופה ממושכת במהלך הניסיון, האחראי רשאי להאריך את תקופת הניסיון לעובד מן החוץ, בהסכמת העובד, לתקופה של עד חצי שנה נוספת. הארכת תקופת הניסיון לעובד בסגל הבכיר טעונה אישור נציבות שירות המדינה; (עז/7)
- (ג) תקופת ניסיון של עובד בדירוג הרופאים תהיה 12 חודשים. רופא מתמחה המועסק על-פי תקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות) התשל"ג-1973, תקופת הניסיון שלו בהתמחות נמשכת שנתיים, אלא אם הוארכה עקב החלפת תחום ההתמחות; הארכה כאמור טעונה הסכמת העובד בכתב;
- (ד) תקופת הניסיון למתמחים בהרדמה, רפואת המשפחה, בריאות הציבור, מיקרוביולוגיה קלינית וכימיה קלינית היא שנה אחת;
- (ה) תקופת ניסיון של עובד מחקר באחת הדרגות ה - ד תהייה שנתיים; אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת, רשאי האחראי להאריך את תקופת הניסיון בשנה, ללא צורך באישור נציבות שירות המדינה; הארכה כאמור טעונה הסכמת העובד בכתב;

- (ו) מונה עובד למשרתו כדין, רשאי האחראי להביא בחשבון את תקופת העסקתו במשרה טרם מינויו כאמור לצורך חישוב תקופת הניסיון, ובלבד שחלה רציפות בין שתי התקופות;
- (ז) תקופת ההעסקה טרם מינויו של העובד למשרתו דרך קבע תובא בחשבון לצורך קביעת דרגתו לאחר מינויו וכן לצורך קידומו לדרגה הבאה במתח הדרגות במשרתו, ובלבד שחלה רציפות בין שתי התקופות.
- (ח) עובד מן החוץ שטרם סיים את תקופת הניסיון של שנתיים כאמור בנסמן (א) לעיל, ואשר שובץ במשרה אחרת עקב זכייתו במכרז פומבי לתפקיד שאינו התפקיד אליו נקלט לשירות המדינה (בכפוף לסייג המופיע בפסקה 12.221), תקופת הניסיון במשרה אליה נבחר תהא כשל עובד מן החוץ, כלומר תימנה מחדש ותהיה שנתיים כאמור בנסמן (א) לעיל.
- לדוגמה: עובד נקלט למשרה א' והוא בתקופת ניסיון במשרה זו. לאחר שנה נבחר במכרז פומבי למשרה ב', תקופת הניסיון שלו במשרה ב' תימשך שנתיים.
- (פא/21)

13.822

נתקבל לעבודה מועמד מלשכת השיקום למילוי משרה השמורה לנכה מלחמה או למילוי משרה אחרת, לא תיתן לשכת השיקום הודעת תעסוקה על אותו מועמד בהתאם לתקנה 6(ב) לתקנות העסקת נכי מלחמה, התשי"א-1951, אלא לאחר שעבר המועמד את תקופת הניסיון בהצלחה.

13.823

- (א) נתקבל בחזרה לשירות עובד שפוטר לרגל צמצומים או שינוי ארגוני, אחרי שהשלים את תקופת הניסיון שלו, בטרם חלפה שנה מיום גמר שירותו, ותפקידי משרתו החדשה דומים לתפקידים בהם היה מועסק לפני פיטוריו, אך במשרד אחר, משך תקופת הניסיון שלו שלושה חודשים;
- (ב) נתקבל העובד באותו משרד ולאותה משרה, אין מינויו מותנה בתקופת ניסיון;
- (ג) בכל יתר המקרים יחולו על העובד הוראות פסקאות 13.831, 13.832.

13.824

- (א) פיטורי עובד בתקופת הניסיון תקפים אם נמסרה לעובד הודעת פיטורים במהלך תקופת הניסיון. יש לפעול ככל הניתן למסירת ההודעה לעובד מבעוד מועד, כך שתקופת ההודעה המוקדמת לפי חוק הודעה מוקדמת לעובד ומעביד התשס"א-2001, תסתיים לא יאוחר מתום תקופת הניסיון. המעביד רשאי לוותר על עבודתו בפועל של העובד, בהתאם להוראות החוק האמור;
- (ב) על עובד בתקופת ניסיון שהוא בעל עבר פלילי, ראה פרק משנה 13.5.

13.83 - תקופת ניסיון לעובד מתוך השירות

13.831

- (א) תקופת ניסיון של עובד מתוך השירות הינו שישה חודשים (על אפשרות חישוב תקופת מינויו בפועל כתקופת ניסיון - ראה פסקה 18.285) (על משכורת בעת תקופת ניסיון ראה פסקה 24.519);
- (ב) ככל שיש לאחראי ספק בדבר התאמתו של העובד למשרה, רשאי האחראי להאריך את תקופת הניסיון לתקופות נוספות על האמור בנסמן (א) לעיל, שלא תעלה על שישה חודשים במצטבר (בסך הכל תקופת הניסיון לא תעלה על 12 חודשים). הארכת תקופת הניסיון לפי פסקה זו מותנית בהסכמת העובד בכתב, ואם הועבר העובד ממשרד אחר, גם בהסכמת האחראי של המשרד שהעובד הועבר ממנו;
- (ג) על עובד מתוך השירות שנבחר למשרה אחרת בשירות המדינה באחת הדרכים לגיוס עובדים מבחוץ (פרק משנה 11.9), תחול תקופת הניסיון לעובדים מתוך השירות, כאמור בנסמנים (א) - (ג) לעיל;
- (ד) פסקה מבוטלת.
- (פא/21)

13.832

- (א) עובד רשאי לחזור למשרתו הקודמת, בתום תקופת הניסיון או במהלכה, לרבות תקופת הארכה לפי פסקה 13.822(ג). בקשת העובד תופנה בכתב אל האחראי ואם הועבר ממשרד אחר - גם לאחראי של המשרד האחר;
- (ב) ביקש עובד לחזור למשרתו הקודמת, חייב האחראי להחזירו לא יאוחר מחודש ימים מיום קבלת בקשת העובד;
- (ג) בהודעה על שינויים בשיבוץ בעת החזרתו למשרתו הקודמת, יצוין בפירוט כי הדבר נעשה על-פי בקשת העובד כמפורט בנסמן (א) לעיל.

18.2 - הטלת תפקיד ומינוי בפועל

18.20 הגדרות והוראות כלליות / 18.21 נוהל /
18.22 מינוי בפועל במשרד למשרה בה משובץ
עובד / 18.23 מינוי בפועל במשרד למשרה פנויה
/ 18.24 מינוי בפועל במשרות שהמינוי להן טעון
אישור הממשלה / 18.25 מינוי בפועל במשרד
אחר / 18.26 מינוי בפועל באישור נציבות שירות
המדינה / 18.27 העברה זמנית למילוי תפקידים
בגופים אחרים של המדינה / 18.28 חישוב
תקופת מינוי בפועל / 18.29 סיום מינוי בפועל

18.20 - הגדרות והוראות כלליות

18.201

בפרק משנה זה:

- "עובד" - עובד בכל מעמד, אשר התקבל לשירות המדינה כדין, ואשר סיים את תקופת הניסיון שלו כעובד מן החוץ;
- "הטלת תפקיד" - מתן הוראה מיוחדת בכתב לעובד למלא, בנוסף על תפקידו הקבוע, תפקיד או תפקידים נוספים באופן זמני;
- "מינוי בפועל" - מינוי עובד מדינה באופן זמני, במעמד של ממונה בפועל, למשרה במשרדו או במשרד אחר, כאשר נושא המשרה נעדר מעבודתו, בין אם הוא מקבל משכורת ובין אם לאו (למשל: הוא נעדר לרגל מחלה, יציאה להשתלמות, חופשה ללא משכורת, חופשה, מינוי בפועל במשרה אחרת, יציאה לתפקיד בחוץ-לארץ), או כאשר המשרה פנויה;
- "מינוי בפועל לצורך התמחות במשפטים" - שיבוץ עובד בכל מעמד, למשרת מתמחה במשפטים למשך תקופת ההתמחות.

18.202

הטלת תפקיד

- (א) האחראי רשאי להטיל על עובד תפקידים זמניים, אף אם אינם בתחום פעולתו הרגילה, כמפורט בפסקה זו; הטלת תפקידים של משרה שהתפנתה באופן זמני בנוסף על תפקידו הקבוע של העובד, מותנית בעמידת העובד בתנאי ההשכלה והניסיון הנדרשים למשרה;
- (ב) עובד חייב למלא כל תפקיד שהוטל עליו לפי נסמן (א) לעיל, כל עוד אין בהטלת התפקידים משום פגיעה בו ואין הם מעל יכולתו, בתנאי שהטלת תפקיד זמני על עובד לתקופה ארוכה משישה חודשים - תהייה טעונה הסכמתו. מילוי כל תפקיד שהוא בתחום האחריות הכוללת של עובד במילוי תפקידו, ביחידה בה הוא מועסק - אין בו, בשום מקרה, משום פגיעה בעובד;
- (ג) סבור עובד כי בתפקיד הזמני שהוטל עליו, לפי נסמן (א) לעיל, יש משום פגיעה בו או כי הוא מעל יכולתו, ואין הממונה על העובד מקבל את טענתו, רשאי העובד לבקש את התערבות ועד העובדים, והוועד רשאי לבקש התערבות הוועד המקומי או המחוזי של הסתדרות עובדי המדינה, אך אין בכך כדי לפטור את העובד מחובת מילוי התפקיד הזמני;
- (ד) הכריז ועד מקומי או מחוזי של הסתדרות עובדי המדינה על סכסוך, בהתאם לסעיף 06.22, בעקבות טענת עובד לפי נסמן (ג) לעיל, רשאי העובד להפסיק את מילוי התפקיד הזמני עד למתן החלטת הוועדה הפריטטית או כל עוד לא עבר הזמן המרבי לדיוניה (ראה פסקה 06.225), הכל לפי המועד המוקדם יותר.

18.203

מינוי בפועל

- (א) האחראי מוסמך למנות עובד במינוי בפועל, בכפוף להוראות פרק משנה זה;
(ב) אושרה בקשת עובד להתמחות במשפטים, ימונה בפועל למשרת מתמחה במשפטים למשך תקופת ההתמחות.
(פב/2)(סח/21)

18.204

מותר למנות עובד בפועל לא רק למשרה הכלולה בתקן, אלא אף למילוי תפקידים בעבודה שלפי טיבה אינה צמיתה, ובלבד שתתמלאנה הוראות פסקה 16.131.

18.205

- (א) על מינוי בפועל במשרות שהמינוי להן טעון אישור הממשלה, ראה סעיף 18.24;
(ב) על מינוי בפועל של מנהל כללי, ראה פרק משנה 17.1.

18.206

על משכורת עובד במינוי בפועל, ראה סעיף 24.51.

18.207

- (א) עובד לשכה במשרות אמון בלשכת נבחר כאמור בפרק משנה 02.5, או עובד לשכת מנכ"ל כאמור בפרק משנה 02.6 הבא מתוך השירות, ימונה למשרתו אך ורק בדרך של מינוי בפועל, בהתאם להוראות פרק משנה זה;
(ב) על סיום מינוי בפועל של עובד לשכת נבחר או עובד לשכת מנכ"ל הבא מתוך השירות, ראה פסקאות 02.536 ו-02.614;
(ג) על משכורתו של עובד לשכה בתקופת המינוי בפועל - ראה פסקאות 24.516 ו-24.519.
(פ/4)(עו/5)(סט/10)

18.208

עובד במינוי בפועל יוכל להתמודד במכרז פנימי או בין-משרדי כאמור בפסקה 11.411(ה).
(פא/4)

18.21 - נוהל

18.211

אושר מינוי בפועל של עובד על-ידי מי שהוסמך לכך בהתאם להוראות פרק משנה זה, יודיע על כך האחראי בכתב לעובד, בנוסח הבא:
"נתמנית בפועל למלא את התפקידים של משרה _____ המינוי בפועל כפוף להוראות התקשי"ר בדבר מינוי בפועל, זכויותיך בתקופת המינוי בפועל תהיינה לפי הוראות סעיפים 18.28 ו-24.51 בתקשי"ר".
האחראי ישלח עותק מההודעה לנציבות שירות המדינה.

18.212

- (א) אישור מינוי בפועל של עובד מותנה בכך שתישמר לעובד משרתו עד תום המינוי בפועל;
(ב) במקרים בהם מועסק עובד על-פי חוזה מיוחד - תישמר לעובד משרתו עד תום תוקפו של החוזה המיוחד. הארכת מינוי בפועל מעבר לכך, טעונה אישור נציבות שירות המדינה;
(ג) בהסכמת העובד, מותר לשמור לו משרה אחרת המתאימה לו, שדרגתה כדרגת משרתו. המשרה השמורה לעובד לא תמולא בתקופת היעדרו, אלא בדרך של מינוי בפועל או של מילוי מקום (ובכפוף להוראות פרק משנה זה), אשר יסתיים לא יאוחר מתום המינוי בפועל;
(ד) אין האמור בפסקה זו פוגע בהסדרים מיוחדים בדבר שמירת משרה לעובד בתקופת המינוי בפועל ואחריה, אשר ייקבעו בכתב, בהסכמת העובד ובאישור מראש של נציבות שירות המדינה. (סד/33)

18.213

- (א) אין לאשר למפרע מינוי בפועל של עובד;
(ב) במקרים יוצאים מן הכלל, מותר לאשר למפרע מינוי בפועל לתקופה שאינה ארוכה מ-30 יום, בתנאי שהעובד מילא למעשה בתקופה הנדונה את כל תפקידי המשרה לה הוא עומד להתמנות בפועל;
(ג) מינוי בפועל למפרע, מוקדם יותר מ-30 יום, טעון בכל מקרה אישור נציבות שירות המדינה.

27.216

עובד שהועסק ביום עבודה רגיל, בשעות נוספות אשר בחלקן נופלות בשני תחומים של משמרות וזכאי לתשלום תוספת בעד אותן שעות בכל תחום, יהיה הבסיס לחישוב התשלום בעד שעות נוספות, ערך השעה האחרונה של יום העבודה שלאחריה הוא זכאי לתשלום בעד שעות נוספות.

27.217

התשלום בעד שעות נוספות אינו נחשב כחלק מהמשכורת לעניין חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, או לעניין כל הטבת פרישה אחרת ואינו נחשב כחלק מהמשכורת לעניין חישוב תוספת היוקר.

27.22 - נהלי תשלום

27.221

הדירוג המינהלי ודירוג מקצ"ט

בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 27.32, נתן השר הממונה על ביצוע חוק זה היתר להעסקה בשעות נוספות על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951:

- (א) אחראי רשאי לאשר העסקה בשעות נוספות לעובד המדורג עד דרגה 14 בדירוג המינהלי, לפי צורכי העבודה ובהתאם למדרגים הקבועים בפסקה 27.221(ח);
- (ב) אחראי רשאי לאשר תשלום בעד עבודה בשעות נוספות של עד 90 שעות בחודש, וזאת בהתאם להיתר הניתן לפי סעיפים 10 ו-11 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, לעובד המדורג בדרגה 15 ומעלה בדירוג המינהלי;
- (ג) מנהל כללי רשאי לאשר במקרים מסוימים ובעבודות מיוחדות, לעובד המדורג כאמור בנסמן (ב) לעיל, תשלום בעד יותר מאשר 90 שעות נוספות בחודש, וזאת בהתאם להיתר הניתן לפי סעיפים 10 ו-11 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951. האישור יכלול הנמקה ויתויק בתיק האישי. לגבי אישור להעסקה בשעות נוספות בדירוגים המקצועיים ראה פסקה 27.223;
- (ד) בנוסף לתנאים המפורטים בפסקה 27.221 בדבר עבודה בשעות נוספות בתנאים מיוחדים, תיחשב העסקה כאמור של יותר מ-50 שעות נוספות בחודש רק אם נעשתה עקב עבודה מיוחדת וחריגה כיוצאת דופן מאופי התפקיד והיא מוגבלת לשישה חודשים בלבד. בשום מקרה אין לאשר תשלום כאמור בדרך קבע;
- (ה) לא ניתן להפעיל סמכויות לפי הוראות פסקה זו מבלי שהתקבל מראש היתר מהשר הממונה על ביצוע חוק זה להעסקה בשעות נוספות על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, לעניין זה ראו סעיף 27.32;

(1)

1. האחריות להפעלת סדרי התשלום בעד עבודה בשעות נוספות והבקרה עליהם, היא בידי האחראי ועליו להנחות את מנהלי היחידות בנוגע להקפדה מרבית אחר ההוראות בדבר דיווח מלא ומדויק של עבודה בשעות נוספות, על-פי מכסת השעות שאושרה;
2. נסמן מבוטל;
3. עובדים ועובדות המועסקים במשרת הורה, הזכאים לקיצור יום עבודה לפי פסקאות 31.152 - 31.153, וכן הורה של אדם עם מוגבלות עד גיל 21 כהגדרתו בפסקה 33.253 אשר אינו עומד בהגדרה של משרת הורה, זכאים לביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק בהתאם לכללים בהנחית נציב מס' 3.4; כמו כן זכאים לביצוע שעות נוספות מהבית, עובדים שקיבלו אישור נציבות שירות המדינה;
4. באשר לתשלום בעד שעות נוספות שבוצעו במקום העבודה הקבוע, יובהר כי, אין לשלם בעד עבודה בשעות נוספות, אלא לעובד אשר החתים את כרטיס נוכחותו בעבודה פעמיים ביום, במשך כל החודש, בבואו לעבודה למקום עבודתו הקבוע ובצאתו ממנה.

(1)

1. כל אישור להעסקה בשעות נוספות, כנזכר לעיל, מותנה כי קיים לכך כיסוי במסגרת התקציב המאושר על-פי חוק התקציב;
2. מודגש בזאת כי על-פי הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, ניתן היתר כללי להעסקת עובד בשעות נוספות כאמור בפסקה 27.322;
3. חוק שעות עבודה ומנוחה אינו חל על סוגים מסוימים של עובדים שפורטו בחוק, וביניהם עובדי מדינה שתפקידם מחייב לעמוד לרשות העבודה גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות, עובדים בתפקידי הנהלה או בתפקידים הדורשים מידה מיוחדת של אמון אישי ועובדים שתנאי עבודתם ונסיבותיה אינם מאפשרים למעסיק כל פיקוח על שעות העבודה והמנוחה שלהם. לפיכך ניתן לאשר העסקת עובד מעל למכסה של 50 שעות נוספות בחודש, רק אם

פרק 27 - עבודה בשעות נוספות, ביום מנוחה, משמרות, כוננות ושכר עידוד

הוא נכלל באחד המדדים המפורטים בחוק או אם ניתן לגביו היתר מיוחד מאת השר הממונה על ביצוע חוק זה. בכל מקרה של ספק בדבר מעמדו של עובד מבחינת חוק שעות עבודה ומנוחה, יש לקבל את חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד;
(פב/2)

4. נסמן מבוטל.

(שע/19)

(ח) התשלום בעד השעות הנוספות הנ"ל הוא בשיעורים המפורטים בפסקאות 27.212 ו-27.214;

(ט) כעבודה בתנאים בלתי רגילים לצורך נסמן (ג) לעיל תיראנה העבודות הבאות:

1. שעות עבודה ממשיות בהן יועסק העובד מחוץ לביתו כאשר הוא מרותק בעת כוננות;
2. עבודה ביום מנוחה שבועי; ביום מועד או בלילה (לא במשמרת);
3. עבודה המתבצעת בתנאי שדה, או בתנאי חוץ;
4. עבודה במפעלי ייצור;
5. עבודה במשימה מיוחדת, חיונית ודחופה, חד פעמית ומוגבלת בזמן;
6. עבודת תכנון;
7. עבודה במבצעים מיוחדים לרבות מבצעים הכרוכים בסיכון;
8. עבודה בשטחים המוחזקים על-ידי צה"ל;
9. עבודה המבוצעת באזורי ספר, בהן מתנהלות פעולות איבה;
10. עבודה שהיא בגדר מבצע מיוחד ודחוף מסיבות ביטחוניות - למעט עבודה במשרדו הרגיל של העובד.
(נח/21)

27.222

דירוג עובדי מחקר

- (א) עובד מחקר הנדרש לעבוד שעות נוספות, זכאי לתשלום בעד עבודה זו;
- (ב) התשלום בעד עבודה בשעות נוספות כאמור בנסמן (א), ייעשה על סמך רישום ודיווח על-פי אישור המנהל הכללי של המשרד או מנהל יחידת הסמך בו מועסק עובר המחקר;
- (ג) התשלום בעד השעות הנוספות הנ"ל הוא בשיעורים המפורטים בפסקאות 27.212 ו-27.214. על שעות נוספות בעת ניסויי שדה - ראה פסקה 25.354.

27.223

דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח, דירוג ההנדסאים והטכנאים, דירוג המהנדסים, דירוג

העיתונאים, ודירוג העובדים הסוציאליים

- (א) עובד המדורג עד דרגה 35 בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח, או בדירוג המהנדסים או בדירוג ההנדסאים והטכנאים או בדירוג העיתונאים, או ברמה 2 בדירוג העובדים הסוציאליים, זכאי לתשלום בעד עבודה בשעות נוספות, אם אושרו בהתאם לאמור בפסקה 27.221(א);
- (ב) עובד מדרגה 36 ומעלה בדירוגים הנ"ל, ובדרגה 1 בדירוג העובדים הסוציאליים, זכאי לתשלום בעד עבודה בשעות נוספות אם אושרו, בהתאם לאמור בפסקה 27.221(ב);
- (ג) עובד בכל הדירוגים זכאי לתשלום בעד שעות נוספות (מעל ל-50 שעות) במקרים מסוימים ובעבודות מיוחדות אם אושרו בהתאם לאמור בפסקה 27.221(ג). ואולם, לתנאי עבודה בלתי רגילים ייוספו:
1. לאקדמאים במדעי החברה והרוח:
 - עבודת תכנון באחד ממקצועות מדעי החברה והרוח.
 2. להנדסאים וטכנאים ולמהנדסים:
 - (א) עבודה בקידוח או במנהרות ובשירות תחזוקה;
 - (ב) עבודה במפעל תעסוקה ובשירות תחזוקה;
 - (ג) עבודת תכנון הנדסי דחופה.
 3. לעיתונאים:
 - עבודה שהיא בגדר מבצע עיתונאי מיוחד ודחוף, שאינו במסלול העבודה הרגיל של העובד.
 - (ד) בימים שבהם העובד משובץ בעבודה לא יחול מאומה מן האמור לעיל בעניין עבודה בתנאים בלתי רגילים, ואין העובד זכאי לכל פיצוי באותם ימים. (נח/21)

27.224

עובדים פארה רפואיים

- (א) עובד המדורג בדירוג החטיבה הפארה רפואית, דירוג הרנטגנאים, דירוג המרפאים בעיסוק, דירוג הפיזיותרפיסטים וכן עובד המדורג בדירוג הרוקחים, זכאי לתשלום בעד עבודה בשעות נוספות בהתאם לאמור בפסקה 27.221(א)-(ב);

27.3 - פיקוח על עבודה נוספת

27.31 אישור העסקה בשעות נוספות / 27.32
היתרים על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה,
התשי"א-1951

27.31 - אישור העסקה בשעות נוספות

27.311

בתחילת כל שנת כספים יקציב האחראי, במסגרת התקציב המאושר, לכל יחידות המשרד את מספר השעות הנוספות, לפי רישום, אשר תעמודנה לרשותן במשך שנת הכספים. העתק ההקצבה יועבר לחשב המשרד או לגזבר יחידת הסמך.

27.312

מנהל יחידה יקציב מדי שלושה חודשים, במסגרת האישור שקיבל לפי פסקה 27.311, לכל יחידה שעליה הוא ממונה, את מספר השעות הנוספות אשר לדעתו דרושות לביצוע העבודה במשך שלושת החודשים הקרובים. העתק ההקצבה יישלח לחשב המשרד או לגזבר היחידה.

27.313

- (א) מנהל יחידה רשאי להעסיק את עובדי יחידתו בשעות נוספות במסגרת ההקצבה לפי פסקה 27.312 בלבד, ובתנאי שלא יעסיק עובד יותר מ-30 שעות נוספות בחודש, אלא אם קיבל על כך מראש אישור בכתב מן האחראי, בין לעניין מסוים ובין לתקופה מסוימת;
- (ב) האחראי לא יאשר העסקה בשעות נוספות מעל ל-30 שעות בחודש כאמור, אלא לאחר שהובאו בפניו נימוקים משכנעים לכך בכתב.

27.314

- (א) עובד המועסק בשעות נוספות חייב להחתים את כרטיס הנוכחות בעת כניסתו לעבודה וביציאתו ממנה במשך כל החודש - ראה פסקה 91.154;
- (ב) עובד המועסק מחוץ לכותלי המשרד - ראה פסקה 91.151(ה).

27.32 - היתרים על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951

27.321

הוראות פרק זה אינן משחררות את המשרדים מקבלת היתר להעסקה בשעות נוספות על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, אם היתר כזה דרוש על-פי החוק האמור.

27.322

- (א) שר הממונה על ביצוע חוק זה נתן היתר כללי להעסקת עובדים בשעות נוספות כדלקמן:
1. אורך יום עבודה לפי סעיפים 2, 4 או 5 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, כולל שעות נוספות לא יעלה על 12 שעות;
 2. בשבוע עבודה לא יועסק עובד מעל 16 שעות נוספות;
 3. עובד עובד בעבודת לילה לפי הוראות סעיפים 22 או 23 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, אורך שבוע עבודה לא יעלה על 58 שעות, כולל שעות נוספות. (היתר כללי להעסקת עובדים בשעות נוספות, י"פ 7732, התשע"ח, עמ' 6284)
- (ב) אסור להעסיק עובד מעבר לשעות האמורות, אלא בהיתר מאת השר הממונה על ביצוע חוק זה;
- (ג) משרד הממונה על ביצוע חוק זה, נתן היתר להעסקת נהגים ועוזריהם, עד למרב של 4 שעות ביום ושל 12 שעות בשבוע, וכן קביעת הפסקות ללא הגבלה באורכן.
1. המשרדים רשאים להעסיק נהגים ועוזריהם, בגבולות מספר השעות הנקוב לעיל ולקבוע את משך הפסקותיהם בעבודה לפי ראות עיניהם, מבלי לבקש היתר לכך ממשרד הממונה על ביצוע חוק זה;

2. על האחראים לתכנן מראש את חלוקת העבודה בין הנהגים ולעשות סידורים שיבטיחו כי בדרך כלל לא תהיינה שעות העבודה הנוספות של הנהגים יותר מ-52 שעות בחודש;
3. במקרים יוצאים מן הכלל, כאשר, על אף הסידורים שנעשו, היה הכרח בחודש מסוים להעסיק נהג מעל למרב זה, מותר להעסיק נהג יותר מ-52 שעות בחודש, ובלבד שמספר השעות הנוספות של אותו נהג באותו חודש ובחודש הבא אחריו לא תעלינה על 104 שעות בסך הכול;
4. מותר להעסיק נהג ביותר מ-52 שעות עבודה נוספות בחודש, אם נתן משרד הממונה על ביצוע חוק זה היתר להעסקה כזאת.
(הודעה על מתן היתר כללי בדבר שעות נוספות והפסקות בתחבורה, י"פ 451, התשט"ז, ע' 231)
(פב/2)(שע/19)

27.323

למרות האמור בפסקה 27.322, מותר להעסיק נהג של שר או של סגן שר ללא הגבלה במספר השעות הנוספות. עם זאת חייב האחראי לדאוג, בשיתוף עם לשכת השר או סגן השר כי שעות העסקתו של נהג כנ"ל לא יעברו את גבול הסביר.

27.324

למרות האמור בפסקה 27.322, במקרים יוצאים מן הכלל, אם כלולות בשעות עבודתו של נהג שעות המתנה רבות, מעבר למספר השעות הנקוב באותה פסקה, מוסמך האחראי לאשר העסקת נהג במספר שעות נוספות גדול מהמספר האמור, אם סיבות מיוחדות מחייבות את העסקתו בדרך קבע כנ"ל, ובתנאי כי מספר שעות עבודתו הנוספות של הנהג, למעט שעות המתנה, לא תעלינה על 52 שעות נוספות בחודש.

27.325

בכל מקום, בו מעסיקים עובדים על-פי היתר שניתן בהתאם לפסקה 27.321, יש להציג במקום נראה לעין את נוסח ההיתר.
(תקנות שעות עבודה ומנוחה, התשט"ו-1955, ס' 10)

27.326

העסקת עובדת הרה - ראה פסקאות 31.213, 33.351.
(שע/19)

מספר שנות שירות	מספר ימי הבראה
3 השנים הראשונות	6
מהשנה ה-4 עד ה-10	8
מהשנה ה-11 עד ה-15	9
מהשנה ה-16 עד ה-19	10
מהשנה ה-20	11

- (ד) מחיר יום הבראה ייקבע מזמן לזמן ויפורסם על-ידי החשב הכללי;
- (ה) למרות האמור לעיל, עובד שגילו למטה מ-18 זכאי לקצובת הבראה ונופש בעד 8 ימים לשנה החל מהשנה הראשונה לעבודתו;
- (ו) למרות האמור לעיל, רנטגנאי זכאי לקצובת הבראה ונופש של 5 ימים נוספים על מספר ימי ההבראה המגיעים לו לפי הטבלאות בנסמנים (ב) ו-(ג) לעיל;
- (ז) למרות האמור לעיל, מתמחה למשפטים זכאי ל-7 ימי הבראה בשנה, החל משנת 1996. (שע/6)

28.242

עובד אשר מקום עבודתו הקבוע ובסיסו הם בנגב (כמוגדר בפסקה 25.411) ואשר השלים מספר שנות עבודה רצופות בנגב כמפורט להלן, זכאי לקצובת הבראה לפי השיעורים הבאים, במקום השיעורים הנקובים לעיל, אם הדבר לטובתו:

מספר שנות שירות	מספר ימי הבראה
עד 3 שנים	9
מהשנה ה-4 עד השנה ה-7	10
מהשנה ה-8 עד השנה ה-11	11
מהשנה ה-12 עד השנה ה-24	12
* מהשנה ה-25	13

(תחולה: מיום ח' בטבת התשנ"ג (1.1.1993))
 *תוקף האישור ל-13 ימים מיום י"ח בטבת התשנ"ד (1.1.1994)
 (נד/11)

28.243

- (א) חישוב שנות העבודה בשירות, ייעשה מ-1 בינואר בכל שנה;
- (ב) עובד שהחל את עבודתו אחרי ה-1 בינואר באותה שנה, יקבל קצובת הבראה חלקית שתחושב על בסיס שנתי ותשולם בהתאם למספר ימי העבודה בפועל של העובד בשנה חלקי 365 ימים; (פב/2)
- (ג) לצורך חישוב מספר שנות עבודה בשירות כאמור בפסקה 28.241, לא תובא בחשבון תקופה בעדה מקבל עובד פדיון חופשה.

28.244

- (א) יצא עובד בשנה לתקופות חופשה ללא משכורת שאורכן הכולל יותר מ-30 יום או הפסיק את שירותו בתוך השנה, זכאי הוא באותה שנה, לקצובת הבראה ונופש שתחושב על בסיס שנתי ותשולם בהתאם למספר ימי העבודה בפועל של העובד בשנה חלקי 365 ימים; (פב/2)
- (ב) נמשכה החופשה ללא משכורת של העובד שישה חודשים בלבד, תיחשב אותה שנה כשנת העבודה לצורכי פסקה 28.241. נמשכה החופשה ללא משכורת יותר משישה חודשים, לא תובא אותה שנה בחשבון כשנת עבודה;
- (ג) נמשכה תקופת חופשה ללא משכורת של עובד יותר משישה חודשים, אך פחות משנה אחת, והיא חלה חלקה בשנה אחת וחלקה בשנה שלאחריה, רואים כאילו חלה כל תקופת החופשה בשנה שבה החלה החופשה הנדונה;
- (ד) נמשכת החופשה הנ"ל יותר משנה אחת, תיזקף החופשה ללא משכורת החלה בכל שנה לאותה שנה;

(ה) חזר עובד מחופשה ללא משכורת לאחר מועד תשלום קצובת ההבראה ונופש לעובדי המדינה, תשלום לו, הקצובה המגיעה לו עם משכורת החודש השני אחרי שובו לעבודה. קצובת ההבראה החלקית תשלום בשיעור שיחסו אל הקצובה המלאה המגיעה לו באותה שנה, כיחס החודשים המלאים בהם ישרת באותה שנה תקציבית אל 12 ;

(ו) מחיר יום הבראה יחושב לפי הוראות החשב הכללי. שולמה תוספת למחיר יום הבראה במועד מאוחר יותר, תחושב התוספת לפי הוראות פסקה 28.243 ;

(ז) לעניין סעיף זה, תקופת שירות מילואים, תקופת היעדר לרגל לידה בעדה משתלמים דמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי, ותקופת היעדר לרגל תאונה בעבודה משתלמים דמי פגיעה מהמוסד לביטוח לאומי - נחשבות כתקופות בעדן מקבל העובד משכורת.
(ס/20)

28.245

(א) פרש עובד לקצבה, או נפטר, תשלום לעובד או לבני משפחתו הזכאים לכך או לעזבונו, קצובת ההבראה והנופש המגיעה לו לפי שנות עבודתו בעד כל השנה ולפי השיעור החדש של אותה שנה, במועד בו משולמת הקצובה לכלל העובדים ;

(ב) הקצובה כאמור בנסמן (א) לעיל, תשלום לעובד או לבני משפחתו, בין אם העובד שהה בחופשה באותה שנה, כנדרש בפסקה 28.232 ובין אם לאו ;

(ג) עובד אשר פרש לקצבה יקבל את קצובת ההבראה והנופש במועד בו יקבלו את הקצובה כל עובדי המדינה ;

(ד) נפטר עובד שפרש, לא ידרשו שאיריו של הנפטר להחזיר את החלק היחסי של הקצובה ממועד הפטירה ועד לסוף השנה התקציבית ;

(ה) פרש עובד מהעבודה בנסיבות המזכות אותו בפיצויי פיטורים, ייכלל החלק ה-12 של קצובת ההבראה במשכורת הקובעת. לצורך חישוב פיצויי פיטורים יחושב החלק ה-12 לפי מדד יוקר המחיה בחודש תשלום הפיצויים כאשר הבסיס לחישוב היה קצובת ההבראה כפי ששולמה לעובד והמדד בחודש בו שולמה.

28.246

החלק ה-12 של קצובת הבראה ונופש, בשיעור המכסה המגיעה לעובד ביום סיום שירותו, ייכלל במשכורת הקובעת על פיה יחושבו פיצויי הפיטורים המגיעים לעובד הזכאי לפיצויים כאלה.

28.247

עובד במשרה חלקית זכאי לקצובת הבראה ונופש בשיעור שיחסו לשיעור הקבוע בפסקה 28.241, כיחס חלקיות משרתו אל משרה שלמה.

28.25 - הוראות נוהל

28.251

עובד מקבל את קצובת ההבראה והנופש, לפי השיעור המגיע לו, עם משכורת חודש יוני. התחיל העובד בשירות אחרי חודש יוני, תשלום לו הקצובה המגיעה לו עם משכורת החודש השני אחרי תחילת שירותו. הוא הדין בעובד שהיה בחופשה ללא משכורת בחודש יוני וחזר לעבודה לפני תום השנה.

28.252

לא יצא העובד לחופשת מנוחה למספר הימים שנקבע בפסקה 28.232, ינוכה מקצובת הבראה ונופש שתשלום לו עם משכורת חודש יוני הבא כל סכום ששולם לו מעל למגיע. האחראי ידווח למחלקת הכספים בתום השנה על עובדים שלא יצאו לחופשה כאמור בפסקה 28.232.

28.253

פרש עובד בנסיבות שונות מן האמור בפסקה 28.245, או יצא לחופשה ללא משכורת, ינוכה ממשכורתו האחרונה, או מכל סכום אחר המגיע לו בעקבות פרישתו מן השירות, הסכום של קצובת הבראה ונופש העודף על המגיע לו, לפי פסקה 28.243.

28.254

נשתנתה מידת היקף העסקתו של עובד ושולמה לו קצובת הבראה ונופש בהתאם לפסקה 28.251, ינוכה ממשכורתו האחרונה לפני שינוי היקף ההעסקה, אם קטנה, הסכום העודף של תשלום קצובת ההבראה שנוצר עקב הקטנת משרתו. גדל שינוי היקף ההעסקה, ישולם לעובד הסכום הנוסף המגיע לו עקב השינוי עם ביצוע השינוי.

28.427

- (א) עובד, למעט עובד ארעי, מקבל קצובת ביגוד לפי השיעור המגיע לו עם משכורת חודש יולי;
- (ב) עובד שהחל את עבודתו לאחר ה-1 בינואר, יקבל קצובת ביגוד לפי הוראות פסקה 28.425 בשיעור שיחסו אל הקצובה תחושב על בסיס שנתי, ותשולם בהתאם למספר ימי העבודה בפועל של העובד בשנה חלקי 365 ימים;
- (ג) עובד ארעי המועסק ע"ח תקציב ימי עבודה המועסק באופן רצוף מעל לשנה, יקבל קצובת ביגוד החל מהשנה השנייה להעסקתו ברציפות. עובד כנ"ל יקבל את קצובת הביגוד בסוף שנת הכספים לפי התנאים המפורטים לעיל;
- (ד) עובד אשר שהה בחופשה ללא משכורת וחזר לעבודה לאחר מועד תשלום קצובת ביגוד לעובדי המדינה, תשולם לו קצובת ביגוד עם שובו לעבודה, בשיעור שיחסו אל הקצובה, המגיעה לו לפי רמת משרתו, תחושב על בסיס שנתי ותשולם בהתאם למספר ימי העבודה בפועל של העובד בשנה חלקי 365 ימים.
(פב/2) (ט/20)

28.428

שונתה דרגת השיא של המשרה בה משוכן העובד והוא זכאי לקצובת ביגוד ברמה גבוהה מזו לפיה קיבל את הקצובה, ישולם לו ההפרש היחסי מיום שינוי המשרה כיחס מספר החודשים עד לסוף השנה התקציבית אל 12.

28.429

- (א) עובד שפרש לקצבה לפני מועד קבלת קצובת ביגוד, ישלם לו המשרד בטרם פרישתו, קצובת ביגוד מלאה, ללא תלות בחודש הפרישה;
- (ב) עובד שפרש לקצבה אינו חייב להחזיר בעת פרישתו מן השירות את החלק של קצובת ביגוד אשר קיבל בעד חלק מן השנה בה לא היה מועסק בשירות. הוא הדין בשאירי עובד שנפטר בשירות;
- (ג) נסמן מבוטל;
- (ד) נסמן מבוטל.
(פב/2)

28.43 - תנאי הענקת בגדי עבודה ומדים

28.431

בגדי עבודה ומדים מוענקים כציוד אישי או כציוד משרדי. בגדי מגן מוענקים תמיד כציוד משרדי.

28.432

לביגוד המוענק כציוד אישי נקבעת תקופה להחלפה, בהתאם לנסיבות ולמידת הבלאי המיוחדת בתפקידים השונים.

28.433

עובד הזכאי לקבל ביגוד כציוד אישי המכהן במשרה חלקית, תוארך תקופת ההחלפה של הביגוד לפי שיעור חלקיות משרתו.

28.434

אין הממשלה משתתפת בהוצאות החזקתו של ביגוד הניתן כציוד אישי.

28.435

לעובד קבוע יוענקו בגדי עבודה ומדים החל מהיום הראשון לעבודתו.

28.436

- (א) לעובד זמני, אשר התקבל לשירות לתקופה של שנה אחת לפחות, יוענקו בגדי עבודה החל מהיום הראשון לעבודתו;
- (ב) לעובד זמני אשר נתקבל לשירות לתקופה קצרה משנה אחת, יוענק בעת פרישתו, ערך ביגוד שייקבע בהתאם ליחס שבין מספר חודשי העסקתו החל מהיום הראשון לעבודתו לבין מספר החודשים שייקבע כתקופת ההחלפה של בגדי העבודה;
- (ג) הוארכה עבודתו של העובד לתקופה ארוכה משנים עשר חודשים מיום תחילת עבודתו - יוענקו לו בגדי עבודה למפרע מיום תחילת עבודתו;

- (ד) לא יוענקו מדים לעובד זמני, אלא אם סבור האחראי כי הענקת המדים הכרחית לצורך העבודה;
- (ה) בגדי מגן מוענקים לעובד זמני החל מהיום הראשון לעבודתו.

28.437

- (א) לעובד ארעי יוענקו בגדי עבודה, לאחר שהועסק שישה חודשים רצופים, מיום תחילת העסקתו, ובלבד שיהיה ברור לאחראי שהעובד יועסק ברציפות שישה חודשים נוספים לפחות;
- (ב) לא הוענקו בגדי עבודה מאחר ולא היה ברור אם יועסק העובד הארעי שישה חודשים נוספים, והעסקתו הופסקה לפני השלימו שנת עבודה אחת ברציפות, זכאי העובד לתשלום המבוסס על ערך בגדי העבודה המוענקים לעובד קבוע בתפקיד דומה. גובה התשלום ייקבע בהתאם ליחס שבין מספר חודשי העבודה מעל שישה חודשים לבין מספר החודשים שנקבעו כתקופת ההחלפה של בגדי עבודה;
- (ג) נמשכה העסקתו של העובד הארעי עד השלימו שנת עבודה אחת ברציפות, זכאי העובד לקבל בגדי עבודה למפרע מהיום הראשון להעסקתו;
- (ד) לא יוענקו מדים לעובד ארעי, אלא אם סבור האחראי כי הענקת המדים הכרחית לצורך העבודה.

28.438

האחראי רשאי להעניק לעובד זמני או לעובד ארעי, הזכאי לבגדי עבודה בהתאם לפסקאות 28.436 ו-28.437, קצובה בהתאם לדרגתו במקום בגדי עבודה שהוא זכאי להם.

28.44 - החזר ביגוד

28.441

- (א) עובד שקיבל ביגוד כציוד אישי ופרש לקצבה, אינו חייב להחזיר בעת פרישתו את הביגוד שקיבל או לשלם בעדו; הוא הדין בשאיירי עובד שנפטר בשירות;
- (ב) עובד שקיבל ביגוד כציוד אישי ופרש מן השירות בנסיבות אחרות, או עבר למשרה אחרת שאינה מזכה בפריט ביגוד שקיבל, אינו חייב להחזיר את פריט הביגוד האמור, אם חלפה שנה מאז קיבל אותו או אם חלפה מחצית תקופת ההחלפה של אותו פריט, הכל לפי התקופה הקצרה יותר;
- (ג) עובד שקיבל פריט ביגוד ובעת פרישתו מן השירות או העברתו למשרה שאינה מזכה באותו פריט, טרם חלפה שנה מאז קיבל אותו פריט, או מחצית תקופת ההחלפה של אותו פריט, הכל לפי התקופה הקצרה ביותר - ישלם סכום שיחסו למחיר השלם של הפריט הנדון כיחס מספר החודשים הנותרים עד סיום התקופה האמורה לתקופה כולה.

28.45 - שמירת ביגוד

28.451

האחראי למשק המשרד יפרסם הוראות מתאימות בדבר תקינות השמירה של ביגוד הניתן לעובדים.

28.46 - קצובת ביגוד לעובדים סוציאליים

28.461

עובדים סוציאליים, זכאים לקצובת ביגוד בהתאם לשנות הוותק המקצועי ובהתאם לרמות שפורטו בפסקה 28.426:

קצובת ביגוד לפי רמה 3 תוענק לעובד שוותקו המקצועי עד 22 שנה;

קצובת ביגוד לפי רמה 4 תוענק לעובד שוותקו המקצועי מ-23 שנה ומעלה;

יתר הוראות פרק משנה זה חלות על העובדים הנ"ל.

(שס/30)

33.133

- (א) עובד אינו רשאי לצבור חופשה על-פי הוראות פסקה 33.132 אם הממונה עליו אסר זאת בכתב;
(ב) פסקה מבוטלת.
(פב/2)

33.134

העובדים הבאים חייבים לצאת לחופשתם המלאה על חשבון כל שנה, אם באותה שנה, אם בשנה הבאה מיד אחריה:

- (א) במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים:
1. העובדים למטה מגיל 18 - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-16 יום;
 2. העובדים הנזכרים בפסקה 33.122 הזכאים ל-19 ימי חופשה - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-19 יום;
 3. העובדים הנזכרים בפסקה 33.124 - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-36 יום.
- (ב) במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים:
1. העובדים למטה מגיל 18 - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-14 יום;
 2. העובדים הנזכרים בפסקה 33.122 הזכאים ל-16 ימי חופשה - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-16 יום;
 3. העובדים הנזכרים בפסקה 33.124 - ועל כן לא יוכלו לעמוד לרשותם בסוף כל שנה יותר מ-30 יום.

(חוק עבודת הער, התשי"ג-1953, ס' 27(א); תקנות חופשה שנתית (חופשה מארכת), התשכ"ד-1963, ת"ד 3 (נא/39))

33.135

- (א) לא ניצל עובד בשנה מסוימת את מספר ימי החופשה שהוא חייב לנצל לפי הוראות פסקה 33.132, יבוטלו ימי חופשה אלה והעובד לא יהיה זכאי להם לאחר אותה שנה או לקבל תמורה בעדם;
- (ב) צבר עובד בשנה מסוימת ימי חופשה מעבר לימים המותרים לצבירה על-פי הוראות פסקאות 33.132 ו-33.133 יבוטלו ימי חופשה אלה, והעובד לא יהיה זכאי להם לאחר אותה שנה או לקבל תמורה בעדם;
- (ג) על אף האמור לעיל, מנהל כללי או מנהל יחידת סמך רשאי לאשר לעובד לצבור ימי חופשה מעבר למספר המרבי של ימי החופשה שעובד רשאי לצבור בסה"כ, ביום ה-31 בדצמבר של אותה שנה לפי פסקה 33.132, וזאת אם נוכח לדעת שנבצר מן העובד, מחמת לחץ העבודה, לנצל את מלוא מכסת ימי החופשה. מספר הימים הניתנים לאישור על-פי נסמן זה לא יעלו על 140 ימים עבור כל תקופת השירות. (טו/9)

33.136

עובד הזכאי בשנה מסוימת לחופשה מוקטנת בהתאם לפסקה 33.128, חייב לנצל בבת אחת, על חשבון אותה שנה, מספר ימים כעובד המקבל חופשה מלאה או את כל ימי החופשה המגיעים בעד אותה שנה, הכול לפי מספר הימים הקטן יותר.

33.137

לא ניצל עובד את מספר ימי החופשה שהוא חייב לנצל על-פי פסקאות 33.131 עד 33.136, יקבע הממונה עליו את מועד צאתו לחופשה, לפני תום השנה. עובד, שלרשותו עומד בתום השנה מספר ימי חופשה גדול מהמספר המרבי שנקבע באותן פסקאות, מפסיד את זכותו לימי החופשה העודפים.

33.138

על חופשה למי שהעתיק את מקום מגוריו - ראה סעיף 26.44.

33.14 - חופשת מנוחה לעובדים המועסקים בחוץ-לארץ

33.140

בסעיף זה:

"עובד המועסק בחוץ-לארץ" - עובד הנשלח לעבודה בחוץ-לארץ לתקופה של שנה אחת לפחות, בין אם הוא מועבר בדרך קבע למשרה בחוץ-לארץ, בין אם הוא מתמנה בפועל לעבודה בחוץ-לארץ ובין אם הוא מועסק על-פי חוזה מיוחד.

33.141

- (א) חשבון חופשת המנוחה של עובד, המועסק בחוץ-לארץ ערב צאתו לחוץ-לארץ, ייחסם (להלן - "חופשה חסומה");
- (ב) עם צאתו של העובד לחוץ-לארץ, יתנהל חשבון מיוחד ונפרד של חופשת המנוחה שלה הוא זכאי בתקופת שירותו בחוץ-לארץ (להלן - "חופשת חוץ-לארץ").

33.142

במשך תקופת שירותו של עובד בחוץ-לארץ, הוא חייב לנצל בכל שנה מתוך חופשת חוץ-לארץ, את המספר המזערי של ימי החופשה המפורטים בפסקה 33.132 (12), או 14 ימי חופשה, בהתאם למכסת החופשה השנתית של העובד.

33.143

- (א) על אף האמור בפסקה 33.142, רשאי האחראי לאשר במקרים מיוחדים בהסכמת העובד, כי עובד, המשרת בחוץ-לארץ יקבל את המספר המזערי של ימי חופשה, כאמור בפסקה הנ"ל, לא בכל שנה, אלא בתקופה ארוכה יותר, אגב הגדלה יחסית של מספר ימי החופשה המזערי כנ"ל;
- (ב) תקופה ארוכה זו לא תאריך יותר מתקופת שירותו הראשונה של העובד בחוץ-לארץ (ממועד צאתו לשירות בחוץ-לארץ ועד מועד יציאתו לחופשת מולדת), או התקופה השנייה של שירות העובד בחוץ-לארץ (מיום שובו מחופשת מולדת ועד תום שירותו בחוץ-לארץ).
- (לדוגמה; עובד החייב לנצל בכל שנה מספר מזערי של 14 ימי חופשה והזכאי לחופשת מולדת כעבור שנתיים מיום צאתו לחוץ-לארץ, ניתן לאשר לו כי במקום ניצול 14 ימי חופשה בכל שנה, ינצל לפחות 28 ימי חופשה לא יאוחר מיום תום חופשת המולדת ושובו לתפקידו בחוץ-לארץ).

33.144

לא ניצל עובד את ימי החופשה המזעריים לפי פסקאות 33.142 ו-33.143, יבוטלו אותם ימי החופשה, והעובד לא יהיה זכאי לתמורה בעדם.

33.145

- (א) עובד המועסק בחוץ-לארץ רשאי, בהסכמת האחראי, לקבל את יתרת ימי חופשת חוץ-לארץ בעד שירותו בחוץ-לארץ, בתקופת שהותו בחוץ-לארץ, לפני סיום שירותו בחוץ-לארץ או בתום שירותו בחוץ-לארץ בטרם התחיל לעבוד במשרה אחרת בארץ;
- (ב) בתקופות האמורות רשאי העובד לנצל ימי חופשה נוספים מתוך חשבון החופשה החסומה;
- (ג) בעד ימי חופשה אלה לא יהיה זכאי למשכורת חוץ-לארץ אלא למשכורתו הרגילה בארץ.

33.146

- (א) סיים עובד את תפקידו בחוץ-לארץ, יצורפו ימי החופשה שלא ניצל מתוך חופשת חוץ-לארץ לחשבון החופשה החסומה, עד למספר המרבי של ימי צבירה מותרת המפורטים בפסקה 33.132;
- (ב) את ימי החופשה העודפים על המספר המרבי האמור (להלן - "ימי החופשה העודפים") חייב העובד לנצל בטרם יתחיל לעבוד בארץ, לא ניצל העובד את ימי החופשה העודפים, יבוטלו אותם ימים והעובד לא יהיה זכאי לתמורה בעדם.

33.147

- (א) למרות האמור בפסקה 33.145, רשאי האחראי להורות לעובד לחזור לעבודה לפני שניצל את ימי החופשה העודפים, כולם או מקצתם;
- (ב) ימי החופשה העודפים שלא נוצלו עקב זאת, לא יבוטלו וינהל להם חשבון מיוחד;
- (ג) האחראי רשאי בכל עת הנראית לו, להורות לעובד לצאת לחופשה קצרה או ארוכה על חשבון חופשת המנוחה שנוהלה בחשבון מיוחד כנ"ל;
- (ד) העובד חייב לצאת לחופשה כאמור, ואם לא יצא, יבוטלו אותם ימי חופשה והעובד לא יהיה זכאי לתמורה בעדם.

33.148

עובד המועסק בחוץ-לארץ, זכאי למשכורת חוץ-לארץ בעד ימי חופשת חוץ-לארץ שקיבל בזמן שהותו בחוץ-לארץ, או בזמן חופשת מולדת, שבילה בארץ לפני שחדל להיות מועסק בחוץ-לארץ, חדל עובד להיות מועסק בחוץ-לארץ, הוא זכאי למשכורת חוץ-לארץ בעד יתרת ימי חופשת חוץ-לארץ, עד לתקופה של חודש ימים, אם הוא מקבל אותה חופשה מיד עם סיום העסקתו בחוץ-לארץ, בין אם הוא מבלה אותה בארץ ובין אם הוא מבלה אותה בחוץ-לארץ. בעד שאר יתרת חופשת חוץ-לארץ הוא זכאי למשכורתו הרגילה בארץ.

(ב) אופן חישוב הפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה, לעובד הזכאי לו: **הפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה, לעובד הזכאי לו, יחושב כמכפלה של A ב-B, כאשר:**

- A** - סכום הפיצוי, אילו חושב לגבי עובד - לפי האמור בפסקה זו:
הפיצוי יהיה בשיעור משכורת של מספר ימים כמפורט להלן:
- (1) ניצל העובד במשך כל תקופת שירותו מ-36% עד 65% מסך כל ימי חופשת המחלה שהגיעו לו כאמור, יהיה הפיצוי בשיעור משכורת של שישה ימים, בעד כל 30 ימי חופשת מחלת שביתת ימי חופשת המחלה.
 - (2) ניצל העובד במשך כל תקופת שירותו פחות מ-36% מסך כל ימי חופשת המחלה שהגיעו לו כאמור, יהיה הפיצוי בשיעור משכורת של שמונה ימים, בעד כל 30 ימי חופשת מחלת שביתת ימי חופשת המחלה.
 - (3) בעד יתרת ימי חופשת מחלה צבורה הפחותים מ-30 יום, ישולם החלק היחסי של הפיצוי כאמור (בנסמנים 1 או 2) לעיל, לפי העניין.
 - (4) לעניין חישוב הפיצוי "שכר יומי" - פירושו: במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים וכן במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים:
- 1/25 ממשכורתו החודשית של העובד, הכוללת את המשכורת המשולבת וכל תוספת אחרת המובאת בחשבון בהתאם להוראות לצורך פיצויי פיטורים (פסקה 83.522).

B - שיעור כדלקמן:

(א) לגבי עובד שסיים שירותו בגיל 50 ומעלה:

- (1) סיום שירות בגיל 50 עד 51 (לא כולל) - 30%
- (2) סיום שירות בגיל 51 עד 52 (לא כולל) - 40%
- (3) סיום שירות בגיל 52 עד 53 (לא כולל) - 50%
- (4) סיום שירות בגיל 53 עד 54 (לא כולל) - 60%
- (5) סיום שירות בגיל 54 עד 55 (לא כולל) - 70%
- (6) סיום שירות בגיל 55 עד 56 (לא כולל) - 80%
- (7) סיום שירות בגיל 56 עד 57 (לא כולל) - 90%
- (8) סיום שירות בגיל 57 ומעלה - 100%

(ב) לגבי סיום שירות כתוצאה מפטירה או כתוצאה מפסילה לשירות או לתפקיד מטעמי בריאות - כמפורט בפסקה 33.271(א)2 ו-3: שיעור של 100%.

דוגמא לתחשיב פיצוי בגין ימי מחלה:

עובד סיים שירותו אצל מעסיק בגיל 54.5: $B = 54.5$

העובד ניצל 30% מסך ימי המחלה, כך שהפיצוי הינו בשיעור משכורת של שמונה ימים, בעד כל 30 ימי חופשת מחלת, שביתת ימי חופשת המחלה.

אם עובד זה עבד 25 שנים: מתוך 750 ימי מחלה שלהם היה זכאי (2.5 ימים לכל חודש שירות) הוא ניצל 225 ימים (30%) ונשארה לו יתרה של 525 ימי מחלה.

עבור כל 30 ימים הוא זכאי לפיצוי עבור 8 ימים: $525/30=17.5$ ----- $8*17.5 = 140$ ימים.

$140/25 = 5.6$ משכורות חודשיות (לצורך פיצויי פיטורים) - A

העובד יהיה זכאי לפיצוי כדלקמן:

$B * A = 5.6 * 70\% = 3.92$ משכורות חודשיות (משכורת לצורך פיצויי פיטורים).

33.273

זכאות עובדים בפנסיה תקציבית לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה

(א) פרש עובד בפנסיה תקציבית מן השירות בנסיבות המפורטות להלן ישולם לו או לשאייריו פיצוי בעד ימי חופשת המחלה שלא נוצלו העומדים לזכותו בתאריך פרישתו:

1. בפרישה לקצבה בהתאם לפסקה 85.221 או 85.411 בגיל שאינו פחות מ-50 שנה בהתאם למפורט בפסקה 33.274 ;
 2. בפרישה לקצבה בהתאם לפסקאות 82.511(ג), 85.311 כאשר העובד יקבל את קצבתו במועד מאוחר יותר, ישולם הפיצוי בעד ימי חופשת מחלה שלא נוצלו מיד עם הפרישה בהתאם לשיעור שהיה מגיע לו על-פי גילו במועד הפרישה, בהתאם למפורט בפסקה 33.274 ;
 3. בפרישה לקצבה מחמת מצב בריאות לקוי, בהתאם לפסקה 85.211 או 85.212 על-פי קביעת ועדה רפואית מוסמכת ;
 4. במקרה פטירה בנסיבות המזכות את השאירים בקצבת שאירים בהתאם לחוק הגמלאות ;
 5. עובד שנסתיים שירותו לאחר ששירת עשר שנים לפחות ובחר להקפיא את זכויותיו לגמלאות בהתאם לאמור בפסקאות 82.451 ו-85.313, וביום הגשת הבקשה להקפאה היה בן 50 לפחות, יקבל פיצוי בעד ימי המחלה שלא נוצלו מיד עם אישור תקופת הקפאת הזכויות לגמלאות, בשיעור שהיה מגיע לו בהתאם לגילו במועד ההקפאה, בהתאם למפורט בפסקה 33.274.
- (ב) פרש עובד בנסיבות האמורות בנסמכים (א) 1 ו-2 או 3 לעיל, או הפסיק את שירותו מבלי שנוצרה לו זכות לתשלום קצבה באופן מיידי, ואושרו לו על-ידי ועדת הפיצויים, פיצויי פיטורים במקום גמלה לפי בקשתו, ישולם לו הפיצוי ;
- (ג) נפטר עובד בנסיבות האמורות בנסמן (א) 4 לעיל - ישולם הפיצוי לשאירים כמשמעותם בפסקה 85.511 בלבד. במקרה זה יחולק הפיצוי בין השאירים כך :
1. השאיר העובד בן זוג, ישולם הפיצוי לו ; השאיר גם יתומים, תשלום לבן הזוג מחציית הפיצוי, והיתרה תחולק בין היתומים בחלקים שווים ;
 2. לא השאיר העובד בן זוג ויתומים, אך השאיר שאירים אחרים כמשמעותם בפסקה 85.511, יחולק הפיצוי ביניהם בחלקים שווים.
- (ד) תקופת שירות הנושאת זכות לחישוב מכסת ימי המחלה ולפיצוי בגין חופשת מחלה שלא נוצלה, כוללת רק תקופת שירות אשר העובד צבר בגינה חופשת מחלה (לרבות לפני מועד תחילתו של ההסכם), לפי הכללים הקיימים בשירות המדינה ;
- (ה) פיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה יינתן רק במקרה שהעובד ניצל במשך כל תקופת שירותו בשירות המדינה לא יותר מ-65% מסך כל ימי חופשת המחלה המגיעים לו בעד כל תקופת שירותו הנושאת זכות לחופשת מחלה, בשיעור של $2\frac{1}{2}$ ימים לכל חודש שירות. ניצל העובד יותר מ-65% מסך כל ימי המחלה האמורה, לא ישולם לו כל פיצוי.

33.274

אופן חישוב הפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה לעובדים בפנסיה תקציבית

התחשיב בגין פיצוי עבור ימי מחלה שלא נוצלו לעובדים בפנסיה תקציבית יחושב כמכפלה של A ו-B :

A - סכום הפיצוי, אילו חושב לגבי העובד בו מדובר לפי האמור בפסקה 33.272(ב).

B - שיעור כדלקמן :

(א) לגבי עובד שסיים שירותו בגיל 50 ומעלה :

- (1) סיום שירות בגיל 50 עד 51 (לא כולל) - 30%
- (2) סיום שירות בגיל 51 עד 52 (לא כולל) - 40%
- (3) סיום שירות בגיל 52 עד 53 (לא כולל) - 50%
- (4) סיום שירות בגיל 53 עד 54 (לא כולל) - 60%
- (5) סיום שירות בגיל 54 עד 55 (לא כולל) - 70%
- (6) סיום שירות בגיל 55 עד 56 (לא כולל) - 80%. ואולם, לגבי עובד אשר מלאו לו, במועד תחילתו של הסכם זה, לפחות 45 שנה (נולד לפני יום 1.1.1966) - 100%.
- (7) סיום שירות בגיל 56 עד 57 (לא כולל) - 90%. ואולם, לגבי עובד אשר מלאו לו, במועד תחילתו של הסכם זה, לפחות 45 שנה (נולד לפני יום 1.1.1966) - 100%.
- (8) סיום שירות בגיל 57 ומעלה - 100%.

(ב) המטרות אשר לשמן ניתן לאשר חופשה ללא משכורת:

1. (א) השתלמות מקצועית, לרבות התמחות במשפטים או בראיית חשבון;
(ב) לבקשה לחופשה ללא משכורת לצורך התמחות במשפטים יש חובה לצרף בקשה להיתר לעבודה פרטית. הבקשה תיבחן בהתאם להוראות פרק משנה 42.4.
(פב/2)(סח/21)
 2. רכישה או השלמה של השכלה הדרושה או הרצויה למילוי תפקידים בשירות;
 3. טיפול רפואי בעובד או בבן משפחה שלו; לצורך מטרה זו ניתן לאשר חופשה ללא משכורת גם לעובד המועסק בחוזה מיוחד מסוג תקנה 1(2) או תקנה 1(3) לתקנות שירות המדינה (מינויים) (חוזה מיוחד, התש"ך-1960) אשר טרם השלים חמש שנות עבודה רצופות בשירות המדינה;
(פא/8)
 4. שליחות לחוץ-לארץ מטעם משרד ממשלתי או מטעם מוסד ממלכתי או לאומי;
 5. (א) הצטרפות לבן זוג היוצא בשליחות לחוץ-לארץ מטעם מוסד ממלכתי או לאומי, כמוגדר בפסקה 33.423, גם לעובד קבוע אשר טרם השלים חמש שנות עבודה רצופות בשירות המדינה, ואינו מועסק בנציגות ישראל בחוץ לארץ כמוגדר בסעיף 16.42;
(עט/22)
(ב) הצטרפות לבן זוג היוצא לשנת שבתון בחוץ-לארץ מטעם מוסד אקדמי או מטעם אחד ממוסדות המחקר והמדע בשירות המדינה.
 6. עבודה במוסד ציבורי, שיש למדינה עניין בה; בנוגע לעובד המבקש לעבוד בעת החופשה ללא משכורת בחברה ממשלתית או בחברה אשר הממשלה הינה בעלת חלק ניכר ממניותיה או ברשות המוקמת על-ידי הממשלה - ראה פסקה 33.422;
 7. עבודה במוסד ציבורי, שהעובד מועמד לעבור אליו; בנוגע לעובד המבקש לעבוד בעת החופשה ללא משכורת בחברה ממשלתית או בחברה אשר הממשלה הינה בעלת חלק ניכר ממניותיה או ברשות המוקמת על-ידי הממשלה - ראה פסקה 33.422;
 8. עזרה לבן משפחה חולה, לרבות עזרה בעסק של בן משפחה חולה;
 9. נסיעת ביקור לחוץ-לארץ;
 10. במקרה אחר אשר בו עשויה החופשה לעזור בפתרון בעיה אישית של העובד או של בן משפחתו, או לצורך בחינות. לצורך מטרה זו ניתן לאשר חופשה ללא משכורת גם לעובד המועסק בחוזה מיוחד מסוג תקנה 1(2) או תקנה 1(3) לתקנות שירות המדינה (מינויים) (חוזה מיוחד, התש"ך-1960), אשר טרם השלים חמש שנות עבודה רצופות בשירות המדינה.
(פא/8)
- (ג) לא תאושר יציאה לחופשה ללא משכורת לצורך עבודה פרטית במשרד ממשלתי כל שהוא (לרבות אותו משרד, יחידת סמך או כל יחידה שהיא) בכל צורת העסקה או התקשרות שהיא.
(סח/13)

33.424

הוראות בדבר זכויות של בן זוג של עובד היוצא מטעם המדינה לחוץ-לארץ

- (א) "שליח" בפסקה 33.425 - עובד מדינה על-פי כתב מינוי או על-פי חוזה מיוחד, לרבות חייל בשירות קבע בצה"ל, שוטר וסוהר, הנשלח על-ידי המדינה לחוץ-לארץ למלא תפקיד מטעמה, וערב מינויו היה עובד מדינה, או שמונה בהתאם לפסקה 11.962 והוא דיפלומט או ששכרו ותנאי העסקתו הוקבלו לאלה של דיפלומט על-ידי הוועדה הבין-משרדית לשכר ותנאי שירות בחוץ לארץ ביחידת הממונה על השכר ויחסי עבודה;
(עט/22)
- (ב) בן או בת זוג של שליח הנלווה אליו לחוץ-לארץ לתפקיד מטעם המדינה (ראה גם פסקה 33.423(א)2.
(שס/6)

33.425

זכויות בן זוג שהוא עובד המדינה קבוע

- (א) עובד המדינה העומד לצאת לחוץ-לארץ כבן זוג, זכאי לבקש ממשרדו חופשה ללא משכורת והמשרד יאשר לו חופשה לפי הכללים הקבועים בפרק משנה זה;
- (ב) עובד מדינה העומד לצאת לחוץ לארץ כבן זוג, זכאי לבקש ממשרדו להתמנות במינוי בפועל כעובד אית"ן והמשרד יאשר זאת. בן זוג המועסק כעובד מדינה, המבקש לעבוד עבודה פרטית בחוץ לארץ, שלא בניגוד מדינת ישראל, יצטרך לקבל אישור לעבוד עבודה פרטית, בכפוף לפרק משנה 42.4 ולסייגים החלים על עובדי מדינה ועל משפחותיהם של שליחים בחוץ לארץ;
- (ג) בן זוג של שליח המדינה בחוץ-לארץ שהוא עובד המדינה אשר בתקופת השליחות לא עבד בשלוחה של המדינה בחוץ-לארץ, ישלם 6.2% ממשכורתו לפי החישוב והתנאים שנקבעו בפרק משנה זה;
- (ד) חופשה ללא משכורת כאמור - תינתן לעובד אך ורק לשם הצטרפותו לשליח ואם נפסקה השליחות במועד בלתי צפוי, או בוטלה, חייב העובד להודיע על כך מיד למשרדו בארץ.
(עט/22)

33.426

עובדת השהיה במקלט לנשים מוכות

- (א) עובדת מדינה רשאית להיעדר מעבודתה בתקופה שבה היא שוהה במקלט לנשים מוכות באישור לשכת הסעד או משרד הכלכלה, ובלבד שהתקופה לא תעלה על שישה חודשים בתקופת שנים עשר החודשים שלאחר תחילת שהייתה במקלט כאמור; היעדרה של עובדת מעבודתה לפי פסקה זו דינה כדין חופשה בלא תשלום, וזמן העדרה לא יבוא במניין לגבי זכויות התלויות בוותק; הוראות פסקה זו יחולו על עובדת שעבדה בשירות המדינה תקופה של שישה חודשים רצופים או יותר;
- לעניין פסקה זו:
- "אישור" - הפנייה מראש או אישור בדיעבד;
- "לשכת הסעד" - כמשמעותה בחוק שירות הסעד, התשי"ח-1958;
- "מקלט לנשים מוכות" - מקום שבו שוהה אישה מוכה מחשש לחייה או לחיי ילדה לרבות מקום כאמור שאינו נתמך בידי המדינה או רשת מקומית להלן - "מקלט".
- לא יהיה תוקף לזכאות לפי פסקה זו אלא אם כן הודיעה העובדת על מימושה למעסיקה בדרך ובמועד כמפורט מטה;
- (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 ס' 7(ג)(5))
- (ב)
1. במועד סמוך, ככל האפשר, לתחילת היעדרותה של עובדת מן העבודה בשל שהותה במקלט, תמסור העובדת למנהל היחידה הודעה על כך שהיא מבקשת לממש זכותה להיעדר מן העבודה לפי נסמן (א) לעיל;
 2. הודעת העובדת תימסר בכתב על ידה, בכל דרך שתאפשר לעובדת בנסיבות העניין;
 3. לא יאוחר מארבעה עשר ימי עבודה מיום תחילת ההיעדרות, תמציא העובדת למעסיקה אישור מאת לשכת הסעד או משרד הכלכלה לפי הטופס כמפורט להלן, מבלי שיצוין בו מועד לסיום השהיה;
 4. בתום ההיעדרות תמציא העובדת למעסיקה הצהרה לפי הטופס כמפורט בתקנות עבודת נשים (הודעה על שהייה במקלט לנשים מוכות), התשס"א-2000, בצירוף אישור לפי הטופס כאמור בנסמן 3 לעיל, שצוין בו המועד לסיום השהיה במקלט.
(סא/17)

42.332

- (א) אסור לכל עובד, ללא הבדל דרגה, שהוא בעל סמכות מינהלית או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לקחת חלק בתעמולת בחירות לכנסת, בין אם היא ברבים ובין אם אינה כזאת, בכל אזורי הארץ;
- (ב) כן אסור לעובד כאמור, לקחת חלק בתעמולת בחירות, אם ברבים ואם לא ברבים, לרשויות מקומיות בתחום הרשות המקומית שבה מתקיימות הבחירות;
- (ג) מתקיימות הבחירות לרשות המקומית ביום שבו מתקיימות הבחירות לכנסת, חל האיסור האמור על תעמולת בחירות לכל רשות מקומית;
- (ד) "סמכות מינהלית" בפסקה זו - כל סמכות, אם לפי דין ואם לא לפי דין, שיש עמה הכוח להכריע הכרעות כלפי אנשים מן הציבור, ובכלל זאת סמכותם של הממונים על בעלי סמכויות על-פי דין וסמכותם של עובדים לנקוט צעדים שאינם מעוגנים בחוק כלל.
- (חוק הבחירות לכנסת, [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 130(א)); חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ס' 75(א), (ב)

42.333

תעמולת בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות באיזו צורה שהיא בתוך מוסדות ממשלתיים אסורה, בין על-ידי עובדים ובין על-ידי אנשים או מוסדות אחרים.

42.34 - הצגת מועמדות לכנסת וחברות בממשלה

42.341

עובד המדינה שדרגתו היא אחת מארבע הדרגות העליונות בכל סולם דירוג, או עובד בדרגה נמוכה מהדרגה השלישית שמתחת לדרגה העליונה בכל דירוג, אם לתפקידו נקבע מתח דרגות הכולל את הדרגה השלישית האמורה - לא יהיה מועמד לכנסת, זולת אם חדל להיות עובד המדינה לפחות 100 ימים לפני יום הבחירות.

(חוק יסוד: הכנסת, ס' 7(8); חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 56(נב/32))

42.342

עובד אשר התפטר מהשירות לפי פסקה 42.341, כדי להציע את מועמדותו לכנסת, ואשר שמו נכלל למעשה באחת מרשימות המועמדים שהוגשו, זכאי לפיצויי פיטורים.

42.343

עובד שנהיה לשר, שעה שהוא מכהן במשרה המונעת ממנו מלהיות מועמד לכנסת בטרם התפטר מהשירות (ראה פסקה 42.341), נפסקת כהונתו באותה משרה עם היותו לשר.

(חוק יסוד: הממשלה, ס' 5(ב))

42.344

חבר הכנסת או מועמד לכנסת שנבחר או נתמנה למשרה בשירות המדינה שדרגתה כאמור בפסקה 42.341, חברותו בכנסת או מועמדותו לכנסת, לפי העניין, נפסקת עם בחירתו או עם התמנותו למשרה כאמור; לעניין זה, "מועמד לכנסת" - מי ששמו כלול ברשימת מועמדים לכנסת, מיום הגשת הרשימה עד יום תחילת כהונתו כחבר הכנסת.

(פב/2)(נב/32) (חוק יסוד: הכנסת, ס' 42)

42.345

- (א) עובד שאינו נמנה עם סוגי העובדים הנזכרים בפסקה 42.341 ושמו נכלל באחת מרשימות המועמדים לכנסת, יופסק שירותו מיום הגשת רשימות המועמדים ועד יום הבחירות. תקופת הפסקת העבודה, כאמור לעיל, תיחשב כתקופת חופשה ללא משכורת, או, אם העובד ביקש זאת, תיחשב כחופשת מנוחה, אם חופשה זו מגיעה לו;
- (ב) אם נבחר לכהן כחבר כנסת (ו/או כשר בממשלה) ובחר לכהן בתפקיד זה, יחדל לשרת כעובד המדינה ממועד בחירתו לכנסת וינותק ממועד זה יחסי עובד-מעסיק בינו לבין המדינה (לעניין תעמולת בחירות על-ידי עובד כזה - ראה פסקה 42.331).
- (חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ס' 56(ב))
- (כללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים - החלטת ממשלה מספר 2445 מיום 4.10.2000 (שע/13))

42.346

עובד שאינו נמנה עם סוגי העובדים הנזכרים בפסקה 42.341, וששמו נכלל באחת מרשימות המועמדים לכנסת, ימסור על כך מיד למנהל היחידה אשר יודיע על כך בטופס הודעה על שינויים אישיים (מדף 2717) ויצוין בטופס אם החופשה היא ללא משכורת.

42.347

לא ימשמש עובד חבר או ממלא מקום של חבר בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, אך הוא רשאי לشمש חבר או ממלא מקום של חבר בוועדת בחירות אזורית או בוועדת קלפי.
(החוק הנ"ל, ס' 16(ו))

42.35 - הצגת מועמדות למועצה של רשות מקומית

42.350

רשות מקומית הינה: עירייה, מועצה מקומית ומועצה אזורית

(א) כל עובד ללא הבדל מעמד או דרגה בשירות המדינה, המציג את מועמדותו לראשות רשות מקומית או למועצה של רשות מקומית, חייב להודיע על כך לאחראי במשרדו, בציון תפקידו ודרגתו, מיד עם הצגת מועמדותו;

(ב) האחראי יפנה ליועץ המשפטי של המשרד, תוך ציון פרטיו האישיים של העובד, תיאור התפקיד המדויק, מהות עבודתו בפועל, לאיזו רשות מקומית הציג את מועמדותו והתייחסותו האם לדעתו תפקידיו של אותו עובד כלולים ברשימת התפקידים המנויים בפסקה 42.351;

(ג) היועץ המשפטי של המשרד יבחן כל בקשה בנדון ביחס להוראות סעיף 42.35, ויודיע לאחראי האם רשאי אותו עובד להגיש את מועמדותו כאמור, ואם עליו להתפטר או לצאת לחופשה ללא משכורת. במקרה של ספק, ניתן להתייעץ עם היועץ המשפטי בנציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים;

(ד) בקשה של עובד שמתח הדרגות הצמוד לתקן משרתו הוא 21-23 ומעלה בדירוג המינהלי או בדרגות המקבילות בדירוגים המקצועיים, תועבר לבחינת היועץ המשפטי בנציבות שירות המדינה, בצירוף המסמכים הנדרשים בנסמן (ב) לעיל, וכן חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד כאמור בנסמן (ג) לעיל;

(ה) על האחראי להודיע ללא דיחוי לעובד את מסקנות חוות הדעת של היועץ המשפטי של המשרד או היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה, לפי העניין. האחראי יעביר העתק מהודעה זו למפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים ולנציבות שירות המדינה;

(ו) אישור כהונה במועצה של רשות מקומית יהיה בכפוף לסייגים הקבועים בפסקאות 42.415(א)(ב)(ג) ו-42.421(א).
(עז/17)(עז/19)

42.351

(א) העובדים המנויים להלן אינם רשאים להציע את מועמדותם בבחירות לרשות מקומית:

1. פקחים ונושאי משרות שיש עימהן סמכות חקירה, חיפוש או מעצר;
2. נושאי משרות שיש עימהן סמכות, בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להעניק רשיונות או היתרים או להמליץ על הענקתם, בין שהסמכות מוגבלת לאותה רשות מקומית בלבד ובין שאינה מוגבלת כך;
3. נושאי משרות שיש עימהן סמכות, בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לקבל לעבודה או להפנות לעבודה, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות מקומית ובין שאינה מוגבלת כך;
4. עובדי סעד, שתפקידם הוא לתת סעד, בדרך כלל או בתחומי הרשות המקומית הנוגעת בדבר בלבד, או להמליץ על מתן סעד בדרך כלל או בתחומים האמורים;
5. פקידי שומה וכן פקידי גבייה, שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר;
6. מנהלי עבודה בעבודות ציבוריות היזומות בידי הממשלה, שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר;
7. פקידים שבסמכותם לתת שיכון או שתפקידם הוא להמליץ על מתן שיכון או לבחור מועמדים לקבלת שיכון.

(ב) ההגבלות האמורות חלות גם על מועמד לראש רשות מקומית;
(חוק הרשויות המקומיות, (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1963, ס' 2 והתוספת; חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות סגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, ס' 4(ב))

(ג) בנוגע להגשת מועמדות למועצה אזורית כאמור בסעיף 1 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, עובד המדינה במשכורת, יהיה זכאי להיכלל ברשימת מועמדים באזור ולהיבחר כחבר מועצה אך ורק אם עבודתו אינה קשורה בענייני המינהל המחוזי או בשלטון המקומי, ואין היא עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר מועצה;

(צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ס' 19(א)(5))
(עז/17)(עז/25)

45.126

נציב שירות המדינה רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו הבאות, באישור ועדת שירות המדינה:

- (א) נסמן מבוטל;
 - (ב) להגיש קובלנה נגד עובד לתובע (ראה פסקה 45.241);
 - (ג) לטהר שמו של עובד המדינה (ראה פסקה 45.421);
 - (ד) לתת הוראות והחלטות בדבר משכורתו של עובד מושעה (ראה פסקאות 46.342, 46.344 ו-46.345);
 - (ה) נסמן מבוטל;
 - (ו) נסמן מבוטל;
 - (ז) להורות על עריכת בדיקה רפואית חוזרת (ראה פסקה 47.393).
- (החוק הנ"ל, ס' 73)

45.13 - איסור הקמת ועדות פנימיות לבירור עניינים משמעתיים ופליליים

45.131

- (א) אין להקים במשרד ועדות פנימיות לבירור תלונות וחשדות בדבר עבירות משמעת ועבירות פליליות שעובדי המשרד נחשדו שעברו אותן;
 - (ב) האחראי רשאי להקים במשרד ועדה משרדית אשר עליה יוטל להציע מסקנות מינהליות או ארגוניות-כלליות מעבירות משמעת או מעבירות פליליות שביצעו עובדי המשרד, או שנתגלו תוך כדי דיון בבית הדין למשמעת.
- (עג/12)

45.14 - הוראות מיוחדות ותיאומים לעניין תאגידים וגופים אחרים

45.141

הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, חלות גם על עובדי תאגידים וגופים אחרים, לפי הוראות מיוחדות ותיאומים שנקבעו בחוק, בצווים ובהחלטות הממשלה.

45.142

- סמכויות של שר ושל נציב שירות המדינה לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, למעט הפרק השני (בעניין מינוי בית הדין למשמעת, תובע וחוקר), וכן הסמכויות לפי הסעיפים 19 ו-21 לחוק, יהיו נתונות -
- (א) לגבי עובדי לשכת נשיא המדינה - למנהל הלשכה;
 - (ב) לגבי עובדי הכנסת - ליושב ראש הכנסת או למי שיתמנה לכך על ידי;
 - (ג) לגבי עובדי משרד מבקר המדינה - למבקר המדינה או למי שיתמנה לכך על ידי.
- (החוק הנ"ל, ס' 72)

45.143

במסגרת סמכותה על-פי סעיף 74 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, החילה הממשלה את הוראות חוק המשמעת גם על עובדי הוראה, בשינויים שפורטו בהחלטת הממשלה.

(י"פ 1882, התשל"ג, עמ' 678)

45.144

(א) במסגרת סמכותה על-פי סעיף 75 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, החילה הממשלה את הוראות חוק המשמעת על עובדי תאגידים אלה, בשינויים שפורטו בהחלטות הממשלה:

1. המוסד לבטיחות ולגיהות;
 - (י"פ 1209, התשכ"ה, עמ' 2596)
 2. המוסד לביטוח לאומי;
 - (י"פ 1213, התשכ"ה, עמ' 2666)
 3. חברת דואר ישראל;
 - (החלטת ממשלה 597 מיום ז' בחשוון התשס"ז (29.10.2006))
 4. נסמן מבוטל;
 5. נסמן מבוטל;
- (פא/16)

6. רשות ניקוז כנרת ;
(החלטת ממשלה 1555 מיום י"ז בניסן התשע"ד (17.4.2014))
7. שירות התעסוקה..
(י"פ 1145, התשכ"ה, עמ' 924 ; י"פ 2456, התשל"ח, עמ' 2290)
- (ב) החלת חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, על עובדי תאגידים אלה מכוח החוקים הר"מ :
 1. המועצה להסדר ההימורים בספורט ;
(חוק להסדר ההימורים בספורט, ס' 6)
 2. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ;
(חוק הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, ס' 29)
 3. נסמן מבוטל ;
 4. הרשות למלחמה בסמים ;
(חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים, ס' 25(ב))
 5. הרשות לניירות ערך ;
(חוק ניירות ערך, ס' 10(א))
 6. הרשות לפיתוח הנגב והגליל ;
(חוק הרשות לפיתוח הנגב, ס' 22)
(חוק הרשות לפיתוח הגליל, ס' 22)
 7. הרשות לשיקום האסיר ;
(חוק הרשות לשיקום האסיר, ס' 20(ד))
 8. נסמן מבוטל ;
 9. נסמן מבוטל ;
 10. רשות העתיקות ;
(חוק רשות העתיקות, ס' 31(ב))
 11. רשות לפיקוח חקלאי ;
(חוק הרשות לפיקוח חקלאי, ס' 25)
 12. רשות מקרקעי ישראל ;
(חוק רשות מקרקעי ישראל, ס' 2)
 13. רשות נאות מרפא ;
(חוק רשות נאות מרפא, ס' 12)
 14. רשות שדות התעופה ;
(חוק רשות שדות התעופה, ס' 52(א))(עד/15)(עד/12)
 15. התאגיד לפיקוח וטרינרי ;
(חוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991, ס' 32 מו(7))
 16. תאגידי הבריאות בבתי חולים הממשלתיים ;
(תקנות יסודות התקציב (כללים לפעולת תאגיד הבריאות), התשס"ב-2002, תקנה 16(ב))
 17. תאגיד השידור הציבורי ;
(חוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד-2014, ס' 56(7))
 18. רשות הטבע והגנים.
(חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח, ס' 63)
(פא/16)
 19. הרשות לבינוי אזורי שיקום ;
(חוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום, התשכ"ה-1965, ס' 11(א))
 20. הרשות הממשלתית למים ולביוב ;
(חוק המים, התשי"ט-1959, ס' 150 כ"ג(ג))
 21. המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת ;
(חוק המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת, התשע"ז-2017, ס' 23(ג)(2))
 22. הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו ;
(חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990, ס' 129(ב))
 23. הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ;
(חוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגי בתעשייה, התשמ"ד-1984, ס' 15(כ"ח(7))
 24. מועצת החלב ;
(חוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011, ס' 24(ב)(1))
 25. המכון הלאומי למצוינות בספורט (מכון וינגייט).
(חוק המכון הלאומי למצוינות בספורט (מכון וינגייט), התשע"ז-2017, ס' 26(ג)(2))

45.145

בתוקף סמכותו על-פי סעיף 75א לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 קבע ראש הממשלה בצו שירות המדינה (משמעת) (שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים), התשל"ט-1979, הוראות בדבר המשטר והמשמעת שיחולו בשירות הביטחון הכללי ובמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.
(קובץ התקנות 4018, התשל"ט, עמ' 1750)

45.146

במסגרת סמכותה על-פי סעיף 75 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, ובתוקף סמכותה לפי סעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971 (להלן - "חוק שירותי הדת היהודיים"), לאחר התייעצות עם ארגון העובדים ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הורתה הממשלה כי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן - "החוק"), והתקנות לפיו יחולו על עובדי המועצות הדתיות, בשינויים ובהתאמות שפורטים בהודעת השר לשירותי דת (חמ-3-4732) מיום כ"ב בטבת התשע"ד (25.12.2013).
(החלטת ממשלה מס' 5128 מיום ז' בתשרי התשע"ג (23.9.2012))
(י"פ 6735, מיום י"ב בשבט התשע"ד (13.1.2013))
(עד/9)

61.3 - התכתבות

61.30 הוראות כלליות / 61.31 אחריות
להתכתבות / 61.32 מתן תשובה על פנייה
בכתב / 61.33 ניסוח מכתבים ועריכתם / 61.34
התכתבות בלועזית / 61.35 סיום הטיפול
והעברת פניות לגורמים אחרים / 61.36 טיפול
בתלונות

61.30 - הוראות כלליות

61.301

הוראות פרק משנה זה, חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

61.302

(א) המנהל הכללי של המשרד, או מי שהוסמך לכך על ידיו, רשאי להנהיג במשרדו הוראות אחרות במקום הוראות פסקאות 61.311, 61.323, 61.351, וסעיף 61.36, אם אופיו או צרכיו של משרדו דורשים זאת;

(ב) הוראות מיוחדות כאלו טעונות אישור נציבות שירות המדינה; רוצה מנהל כללי להנהיג הוראות כאלו, ימציא לנציבות שירות המדינה את נוסחן המוצע, והן תיכנסנה לתוקף רק אחרי שיאושרו.

61.303

בשעת מתן תשובה בכתב לפנייה, יש להקפיד על קיום הוראות פרק משנה 61.2 בעניין החלטות והנמקות.
(סא/26)

61.31 - אחריות להתכתבות

61.311

(א) האחראים בכל משרד ובכל יחידת סמך, יקבעו מי הם נושאי המשרות המוסמכים לחתום על המכתבים הנשלחים מטעם המשרד או יחידת הסמך, ויגדירו מה הם הנושאים שעליהם מוסמך לחתום כל נושא משרה;

(ב) המוסמך חייב לדאוג להתכתבות שבתחום סמכותו, בהתאם להוראות פרק משנה זה, ובכפופות להנחיות שיקבל מהממונים עליו.

61.312

במכתבי תשובה לעיתונאים או למערכות עיתונים יש לנהוג בהתאם להוראות פסקאות 42.525 ו-42.526.

61.32 - מתן תשובה על פנייה בכתב

61.321

נתקבלה פנייה מגורם כלשהו (לרבות משרד או יחידה ממשלתית), חייב העובד, שעליו מוטל לטפל בנושא, לתת תשובה עניינית בכתב תוך 45 יום לכל המאוחר מיום קבלתה או תוך פרק זמן קצר יותר שיקבע המנהל הכללי של המשרד.

(חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958)

(הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 3.1004)

(פב/2)

61.322

אם אין העובד מסוגל לתת תשובה תוך פרק הזמן האמור, תישלח תוך 14 יום תשובת ביניים, בציון הזמן המשוער למתן תשובה עניינית.

להלן דוגמות למקרים שבהם אין לעובד אפשרות לתת תשובה עניינית תוך 45 יום, ועליו לשלוח תשובת ביניים תוך 14 יום:

(א) הייתה פנייה בנושא הטעון חקירה על-פי דין ("דין" פירושו חוק, תקנה, כלל, צו) או על-פי הוראה מינהלית, ובירור החקירה עשוי להימשך יותר מ-45 יום מיום קבלת הפנייה; בתשובת הביניים יודיע העובד כי העניין נמסר לחקירה, יציין מהו הדין או ההוראה המינהלית המחייבים חקירה, ידגיש כי אין באפשרותו לתת תשובה סופית אלא לאחר תום החקירה ויציין את המועד המשוער למתן התשובה;

(פב/2)

(ב) התברר לאחר בדיקה שנושא הפנייה, טעון בדיקה או עיון נוספים ישלח העובד, תוך 14 יום, תשובה נוספת ויציין בה, במידת האפשר, מה העניינים הטעונים בדיקה או עיון נוספים;

(ג) הייתה הפנייה בנושא, שלפי הסדרים המשרדיים (כגון התכנסות חודשית של ועדה) המועד לדיון בו הוא מאוחר מ-14 יום מיום קבלת הפנייה.

בתשובת הביניים על העובד לציין מה הוא המועד שבו יכול הפונה לצפות לתשובה. נתן העובד תשובת ביניים כאמור, חייב הוא להביאה לידיעת הממונה עליו.

61.323

הגיע לעובד מכתב, שהטיפול בו אינו בתחום סמכויותיו, אלא בתחום סמכויותיו של משרד ממשלתי אחר, או של גוף ממלכתי או מוניציפלי, ישלח העובד לפונה הודעה על כך, והפנייה תועבר ישירות לגוף המוסמך לטפל. אם המכתב אינו בתחום סמכותו של גוף ממלכתי או מוניציפלי (כגון מוסדות ציבור שונים או מפעל פרטי), יוחזר המכתב לפונה ויוסבר לו, במידת האפשר, אל מי עליו לפנות.

61.324

נתקבלה פנייה בכתב, שממנה נעדרת, בגלל שכחה או אי ידיעת הנוהל, חתימת הפונה בכתב ידו, ואולם מתוך הפנייה ברורה זהותו של הפונה, יתן לה העובד, שעליו מוטל לטפל בנושא, טיפול נאות בהתאם לנסיבות. נתקבלה פנייה מאת משרד ממשלתי, שאינה נושאת חתימת הפונה בכתב ידו, יחזיר אותה המקבל לשולח, ויבקש ממנו לחתום עליה ולהחזירה לטיפול לאחר החתימה.

61.325

התעורר ספק, לרגל אי בהירות סמכויות, מי חייב לטפל במכתב מסוים, יתואם הטיפול בין בעלי הסמכויות, או יועבר להכרעתו של הממונה המשותף.

61.326

יש להימנע מלהטריח את הפונים לבוא למשרדים, ובכל מקרה שבו אפשר להשיב בכתב על פנייה, יש לעשות זאת.

61.327

עובד מדינה משיב לפונה אליו בטלפון או בעל-פה, חייב להזדהות בשמו המלא ובציון התפקיד אותו הוא ממלא - אם נתבקש לעשות זאת על-ידי האזרח הפונה.

(סב/24)

61.33 - ניסוח מכתבים ועריכתם

61.331

נוסח המכתבים יהיה אדיב, ענייני ובהיר. גם אם הפנייה, שעליה בא המכתב להשיב, אינה מנומסת, חייב העובד המשיב לכתוב בנימוס ובאורך-רוח.

61.332

כל מכתב והעתקיו יודפסו על נייר כותר של המשרד, כנקבע בסעיף 62.22. האמור בפסקה זו חל גם על העתקים הנשלחים אל גופים ממשלתיים או לא ממשלתיים שמחוץ למשרד או ליחידת הסמך.

61.333

(א) בכל מקור של מכתב ובכל העתקיו יצוינו: תאריך חתימת המכתב, תחילה התאריך העברי המלא: התשפ"ב, וכו' ותחתיו התאריך הגרגוריאני המלא ומספר התיק שבו יתויק העתק המכתב ביחידה השולחת;

(ב) התכתבות בתוך משרד ממשלתי או בין משרדי ממשלה תתחיל במילה: "אל" (הנמען), ותסתיים במילה: "בברכה"; כל מכתב אחר יתחיל במילה: "לכבוד" (הנמען) גברת נכבדה/אדוני הנכבד, ויסתים במלים: "בכבוד רב";

(ג) מכתב שתוכנו שלילי הנוגע לעניינים אישיים של עובד (כגון: התראה, נזיפה, תלונה, הקפאת דרגה וכדומה) אין לסיימו במלה: "בברכה";

(ד) בסיומו של המכתב יצוינו במלואם שמו הפרטי ושם משפחתו של החותם ומתחת להם תואר משרתו בתקן המאושר או בתואר תפקידו המיוחד, אם נתמנה לכך במינוי רשמי בכתב (ראה גם סעיף 43.87).

(גס/12)

82.15 - ביטול התפטרות

82.151

- (א) עובד רשאי לבקש לבטל את התפטרותו כל עוד לא הגיע התאריך שנקבע כתאריך סיום שירותו בהודעה המוקדמת על התפטרות (ראה פסקה 82.131);
- (ב) בקשה לביטול התפטרות תוגש בכתב אל האחראי ותגיע אליו לפני תום תקופת ההודעה המוקדמת על ההתפטרות.

82.152

הסכים האחראי לביטול ההתפטרות, יודיע על כך בכתב לעובד לפני תום תקופת ההודעה המוקדמת, וההתפטרות תיראה כבטלה.

82.153

לא הסכים האחראי לביטול ההתפטרות, או לא הודיע על כך בכתב לעובד לפני תום תקופת ההודעה המוקדמת, תיכנס ההתפטרות לתוקפה במועד הנקוב בהודעה המוקדמת.

82.16 - זכויות הקשורות בהתפטרות

82.161

- (א) התפטרות עובד מזכה אותו, במקרים מסוימים, בפיצויי פיטורים, מלאים או חלקיים. פירוט המקרים, בהם זכאי עובד מתפטר לפיצויי פיטורים, מובא בפרק משנה 83.3;
- (ב) על זכויות לקצבת פרישה של עובד היוצא לקצבה ביזמתו (בהגיע עובד לגיל 60 או לגיל 55 או בפרישה בגלל נכות), ראה פרק משנה 85.3.

82.17 - נהלים

82.171

- (א) ביקש עובד להתפטר בגלל בריאות לקויה שלו או של אחר מבני משפחתו. כדי להיות זכאי לפיצויי פיטורים בהתאם לפסקה 83.311(ג) או (ד), יצרף למכתב ההתפטרות תעודה רפואית;
- (ב) נסמן מבוטל;
- (ג) נסמן מבוטל.
(פב/2)(נג/16)

82.172

פסקה מבוטלת
(פב/2)

82.173

פסקה מבוטלת
(שע/14)

82.174

על מילוי מסמכים הקשורים בפרישה מן השירות, ראה פרק משנה 82.9.

83.3 - פיצויי פיטורים למתפטרים

83.31 עובדים מתפטרים

83.31 - עובדים מתפטרים

83.310

עובד, שהתפטר אחרי השלימו שנת שירות רצופה אחת לפחות (ראה פסקה 83.211), ושסיבת התפטרותו היא אחת הסיבות המפורטות בפסקה 83.311, זכאי לפיצויי פיטורים, ובלבד שנתן העובד הודעה מוקדמת על התפטרותו בהתאם להוראות פסקה 82.131 (פיצויי פיטורים משתלמים בעד תקופת שירות של עובד שבעדה אינו זכאי לקצבת פרישה לפי הוראות פרק 85 או מקרן ביטוח - ראה סייג בפסקה 83.515);

83.311

להלן הסיבות המזכות בפיצויי פיטורים:

(א) לידה (לרבות לידת וולד מת לאחר עשרים ושניים שבועות של היריון לפחות), אם העובדת מתפטרת תוך שנה אחת מיום הלידה;

(עז/15)(14/10)

(ב) עובדת אשר, לבדה או עם בעלה, קיבלה לאימוץ ילד והתפטרה לפני שמלאו לילד שנה, על מנת לטפל בו, ובלבד שהוצג אישור פקיד סעד לאימוץ, אם לפני ההתפטרות ואם לאחריה;

(11/10)

(ג) הוראות נסמן (א) ו-(ב) יחולו על עובדת ועל עובד אם נתקיים בהם אחד מאלה:

1. בת זוגו של העובד הועסקה כעובדת (גם מחוץ לשירות) במשך שישה חודשים רצופים לפחות, בסמוך לפני יום התפטרותו. (לעניין זה יראה כעבודה גם תקופת הפסקה בעבודה שבה נמשכים יחסי עבודה);

2. הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית או בטיפולו הבלעדי מחמת נכות או מחלה של בת זוגו;

3. בת זוגו של העובד היתה עובדת עצמאית במשך שנים-עשר חודשים רצופים לפחות בסמוך לפני יום הלידה או בסמוך לפני קבלת הילד לאימוץ, לפי העניין, ולא הפסיקה את עיסוקה לצורך טיפול בילד.

התפטר אחד מבני הזוג כאמור. לא יחולו הוראות אלו על בן הזוג השני.

עובד המבקש להתפטר מעבודתו עקב מימוש זכויות זמן ימסור למנהל משאבי אנוש של יחידתו, חודש ימים לפחות לפני מועד ההתפטרות המבוקש (ראה פסקה 82.131), הודעה בכתב חתומה בידו ובידי בת זוגו או בידו בלבד, בהתאם לעניין, לפי הנוסח כמפורט בתקנות פיצויי פיטורים (חובת מסירת הודעות למעסיק), (התשמ"ט-1988).

עובד המבקש להתפטר מעבודתו כדי לטפל בילדו, מחמת נכות או מחלת בת זוגו, יצרף להודעה אישור רפואי בדבר הנכות או מחלת בת הזוג. מנהל תחום משאבי אנוש יעביר מייד את ההודעה לאחראי, אשר ידאג כי פיצויי הפיטורין ישולמו ביום הפסקת העבודה, או בתום חמישה-עשר יום מיום מסירת הודעת העובד, הכל לפי התאריך המאוחר יותר.

(ד) מחלה או נכות, אם הוכיח העובד על-פי תעודה רפואית, שאושרה על-ידי הוועדה הרפואית המחוזית, כי אינו מוכשר להמשיך בעבודתו כתוצאה מהמחלה או מהנכות (בהתאם להוראות פסקה 82.172);

(ה) מחלת העובד או מחלת בן-זוגו או מחלת אחד מילדיו, המחייבת החלפת מקום המגורים, לפי תעודה רפואית, אם אמנם הוחלף מקום המגורים ואם אין באפשרות הממשלה להעסיק את העובד במקום מגוריו החדש;

(פב/2)(נו/49)

(ו) עובד שהתפטר לרגל מצב בריאותו שלו, או של אחד מבני משפחתו הבאים:

1. בן זוגו, לרבות הידוע בציבור כבן זוגו;

2. ילדו, לרבות ילד מאומץ או חורג;

3. הורהו של העובד;

4. נכדו, סבו של העובד או הורהו של בן-זוגו, הגר עם העובד, ושעיקר כלכלתו עליו.

ולאור הממצאים הרפואיים שאושרו על-ידי רופא משפחה או רופא תעסוקתי של קופת חולים, תנאי העבודה ושאר נסיבות העניין הייתה סיבה מספקת להתפטרותו;

(פב/2)

- (ז) התגייסות לשירות קבע בצה"ל שלא קדם לו שירות סדיר;
- (ח) התפטרות בסמוך לפני התגייסות לשירות סדיר בצה"ל ובשל אותה התגייסות;
(חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, ס' 11(ג))
- (ט) התגייסות לשירות קבע בצה"ל מייד לאחר שירות סדיר, לתקופה ארוכה יותר משנתיים, הן בהתחייבות אחת והן בכמה התחייבויות רצופות;
- (י) התגייסות לשירות במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר לאחר שירות של שישה חודשים לפחות, או אם נתמלא אחד התנאים המפורטים בנסמכים (2) או (3) לסעיף 11א בחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963;
- (יא) מועמדות לכנסת על-פי פסקה 42.341 או לרשות מקומית על-פי פסקה 42.352, או בחירה למועצה של רשות מקומית על-פי פסקה 42.356;
- (יב) העתקת מקום מגורים מיישוב שאינו חקלאי ליישוב חקלאי, ובלבד שהעובד גר ביישוב החקלאי לפחות שישה חודשים ("יישוב חקלאי" הוא קיבוץ, מושב או יישוב שמרבית תושביו הם חקלאיים);
- (יג) העתקת מקום מגורים של עובד לאחד היישובים המפורטים בסעיף 12(ב) לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964 מיישוב שאינו נמנה עימם, ובלבד שגר באותו מקום שישה חודשים רצופים לפחות;
- (יד) העתקת מקום מגוריו של עובד, לרגל נישואיו, ליישוב בישראל שבו היה גר בן-זוגו, אם המרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא ארבעים ק"מ לפחות ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם;
(נא/2)
- (טו) העתקת מקום מגוריו של עובד, לרגל גירושיו, ליישוב בישראל המרוחק ארבעים ק"מ לפחות ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שגר ביישוב כאמור שישה חודשים לפחות;
- (טז) העתקת מקום מגוריו של עובד, עקב העברה בתפקיד של בן-זוגו המשרת בשירות צבאי על-פי התחייבות בשירות קבע, או במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר, אם המרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא ארבעים ק"מ לפחות, ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם;
- (יז) העתקת מקום מגוריו של עובד, עקב העברה בתפקיד של בן-זוגו המשרת בשירות הביטחון הכללי או עובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, אם המרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא ארבעים ק"מ לפחות, ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם;
- (יח) העתקת מקום מגוריו של עובד, עקב הצטרפותו לבן-זוגו המשרת בשירות המדינה או בגוף ציבורי אחר שאישרה לעניין זה הממשלה, ואשר היחידה שבה הועסק בן הזוג מועברת לירושלים לפי החלטת הממשלה, והמרחק בין מקום מגוריו הקודם לבין ירושלים הוא ארבעים ק"מ לפחות;
- (יט) העתקת מקום מגוריו של עובד, עקב הצטרפותו לבן-זוגו העובר למקום עבודה אחר ולמקום מגורים אחר בישראל הנמצאים לפחות ארבעים קילומטרים ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שמקום מגוריו החדש של העובד רחוק יותר ממקום עבודתו ממקום מגוריו הקודם ושהעובד גר שישה חודשים לפחות במקום מגוריו החדש;
- (תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964, ת' 12(ט))
- הקובע לעניין מרחקים לצורך נסמכים (יד) עד (יט) הוא פרסום מרחקי דרך של מרכז מיפוי ישראל במשרד הבינוי והשיכון.
- (כ) העתקת מקום מגוריו של עובד לאחד ממקומות ההתנחלות או ההיאחזות המפורטים בסעיף 12(ד) לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964, ובלבד שגר באותו מקום שישה חודשים רצופים לפחות;
(ט/20)
- (כא) התפטרות של עובד עונתי שעבד שלוש עונות רצופות מחמת שלא הובטחה לו עבודה עונתית רצופה;
- (כב) אי-מציאת משרה מתאימה לעובד צעיר לשעבר, בנסיבות האמורות בפסקה 34.229;
- (כג) הצטרפותו של עובד לבן-זוגו היוצא לחוץ-לארץ בשליחות המדינה או בשליחות קופה ציבורית כמשמעותה בסעיף 35 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, אם המשרד שבו הועסק מאשר כי אינו יכול לאשר לעובד חופשה ללא משכורת לתקופת השליחות;
- (כד) התפטרות של עובד בעקבות הרעה מוחשית בתנאי העבודה או בנסיבות אחרות שביחס העבודה כלפי העובד, שבהן אין לדרוש ממנו שימשיך בעבודתו;
(חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, ס' 6, 8, 11(ב), תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים כפיטורים), התשכ"ד-1964, ת' 11, 12)

(כה) התפטרה עובדת עקב שהייתה במקלט לנשים מוכות, אשר אושרה על-ידי לשכת הסעד או משרד הרווחה והשירותים החברתיים, רואים את ההתפטרות לעניין חוק זה כפיטורים, ובלבד שסמוך לפני התפטרותה שהתה במקלט כאמור תקופה של שישים ימים לפחות; לעניין נסמן זה, "אישור", "לשכת סעד ומקלט לנשים מוכות" - כהגדרתם בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (ראה פסקה 33.426).
(חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, ס' 7 א)
(27/סג)

83.312
פסקה מבוטלת
(2/פב)

83.313
עובד, הפורש מן השירות עקב סירובו לעבור עם יחידתו למקום אחר, אינו זכאי לפיצויי פיטורים, אלא במקרים מיוחדים. על מקרים כאלה יחולו הוראות פסקה 83.621.

83.314
על הסמכות לאשר פיצויי פיטורים למתפטרים ונוהלי התשלום ראה פרק משנה 83.6 .

83.6 - תשלום פיצויי פיטורים

83.61 אישור תשלום פיצויי פיטורים על-ידי
האחראי / 83.62 אישור תשלום פיצויי פיטורים
על-ידי ועדת פיצויים משרדית / 83.63 אישור
תשלום פיצויי פיטורים על-ידי נציבות שירות
המדינה

83.61 - אישור תשלום פיצויי פיטורים על-ידי האחראי

83.611
האחראי או מי שהוסמך לכך על-ידי, מוסמך לאשר תשלום פיצויי פיטורים לעובד או לבני משפחתו
הזכאים לפיצויי פיטורים לפי פרקי משנה 83.2, 83.3, כאשר סיבת הפרישה מהשירות היא אחת מאלה:
(א) פיטורים מסיבות בריאות על-פי המלצת ועדה רפואית (כאשר אין העובד זכאי עקב זאת לגמלה) או
המלצת רופא תעסוקתי או רופא משפחה;
(ב) התפטרות לרגל אחת הסיבות הנזכרות בפסקה 83.311, למעט נסמן (ד);
(ג) פיטורי עובד מאיזו סיבה שהיא, למעט פיטורים בשל אשמה פלילית או עבירה על המשמעת;
(ד) פטירה - רק במקרים בהם יש שאירים (ראה פרק משנה 84.2 וסעיף 5 לחוק פיצויי פיטורים,
התשכ"ג-1963);
(ה) סיום העסקה של עובד אשר הגיע לגיל פרישה כמשמעו בפסקה 82.510 בנסיבות שאינן מזכות
אותו בקצבה על-פי חוק שירות המדינה (גימלאות)[נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן - "חוק
הגימלאות") (ראה פסקה 83.514).
(פב/2)(סז/11)

83.612
אישור האחראי או מי שהוסמך לכך על ידי לתשלום פיצויי פיטורים, לפי פסקה 83.611, יינתן בטופס
אישור פיצויי פיטורים (מדף 2830); ויופץ בהתאם למפורט בטופס.
מחלקת השכר של המשרד תצרף את הטופס לגיליון תשלום הפיצויים המוגש לחשב הכללי.
(נב/66)

83.613
על מנהל משאבי אנוש לדאוג להעברה של המסמכים והטפסים למחלקת השכר לתשלום פיצויי הפיטורים
תוך חמישה-עשר יום מהמועד לתשלומם.
(חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ס' 20)
(נב/66)

83.62 - אישור תשלום פיצויי פיטורים על-ידי ועדת פיצויים משרדית

83.621
ועדת פיצויים משרדית בהרכב הבא: האחראי או נציגו - יו"ר; חשב המשרד או נציגו; נציג הלשכה
המשפטית (להלן - "ועדת פיצויים משרדית"), מוסמכת לאשר תשלום פיצויי פיטורים (ללא הגדלה) לעובד
מתפטר גם כאשר סיבת ההתפטרות אינה אחת הסיבות המפורטות בפסקה 83.311 במקרים החלופיים
הבאים:

- (א) העובד מועסק בשירות המדינה למעלה משנה והוא מתפטר בשל אחת מהסיבות הבאות:
1. מעבר למקום מגורים חדש, אשר מקום המגורים החדש רחוק יותר ממקום עבודתו בנסיבות
המפורטות בתקנות, אך ללא המגבלות של מספר קילומטרים [סעיף 12 לתקנות פיצויי
פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964];
(פב/2)
 2. התפטרות לשם טיפול בילד גם לאחר גיל שנה ובלבד שלא מלאו לילד שנתיים;
 3. יציאת בן הזוג לחוץ-לארץ בשל שליחות, עבודה או לימודים;
 4. שליחות העובד מטעם מוסד ממלכתי או לאומי;
 5. מצב בריאותי לקוי של העובד או של בן משפחתו על-פי מסמכים רפואיים, אף ללא פניה
לוועדה רפואית (לפי המפורט בפסקה 83.311(1)).

(ב) העובד מועסק בשירות המדינה למעלה משלוש שנים בפנסיה צוברת ומתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

1. עובד ללא עבר משמעתי או הליכים משמעתיים מתנהלים (אלא אם התקבל אישור מאגף המשמעת בנציבות שירות המדינה);
2. המלצת הממונה;
3. מועד סיום ההעסקה (ביוזמת העובד) בשירות המדינה תואם וסודר בין העובד למשרד.
(פב/2)(שע/3)

83.622

עובד רשאי לערער על החלטת ועדת הפיצויים המשרדית בפני ועדת הפיצויים כמפורט בפסקה 83.631, לא יאוחר מתשעים יום מהמועד בו נמסר לו העתק ההחלטה.
(סט/2)

83.63 - אישור תשלום פיצויי פיטורים על-ידי נציבות שירות המדינה

83.631

ועדת פיצויים בנציבות שירות המדינה

ועדה המתמנת על-ידי נציב שירות המדינה (להלן - "ועדת הפיצויים בנציבות שירות המדינה") רשאית לאשר פיצויי פיטורים:

- (א) בשיעורים הנקובים בפרק משנה 83.5 או בשיעורים אחרים, אף כשסיבת ההתפטרות אינה אחת הסיבות הנזכרות בפסקה 83.311;
- (ב) בשיעור הנראה לה מתאים, לבני משפחת עובד שנפטר, המצוינים בפסקה 84.222 ואינם מוגדרים כשאיירים, בנסיבות מיוחדות כאשר הדבר ייראה לה נכון;
- (ג) בשיעורים הנקובים בפרק משנה 83.5 לעובד הזכאי לפיצויי פיטורים לפי סעיף 83.21 או נסמנים (ד) או (ה) או (כג) של פסקה 83.311, אם לדעתה התקיימו התנאים הנדרשים בכל אחד מן הנסמנים הנ"ל;
- (ד) בשיעור העולה על הנקוב בפרק משנה 83.5, בנסיבות מיוחדות ויוצאות מן הכלל, כאשר הדבר ייראה לה נכון;
- (ה) לעובד מתפטר המשוך להסדר של פנסיה תקציבית, שאינו זכאי לתשלום קצבה באופן מיידי, ומבקש לקבל פיצויי פיטורים במקום הקפאת זכויות. יש להחתים את העובד וככל הנדרש גם את כן/בת הזוג, על טופס ויתור זכויות, טפסי (מדף 1093) או (מדף 1093-1);
- (ו) לעובד המועסק בשירות המדינה למעלה משנה ופחות משלוש שנים בפנסיה צוברת ומתקיימים אצלו התנאים המפורטים בפסקה 83.621 (ב) לעיל;
- (ז) במקרה שוועדת הפיצויים המשרדית לא אישרה פיצויי פיטורים. ערר על החלטת ועדת הפיצויים המשרדית (להלן - "ההחלטה") יוגש לוועדת הפיצויים בנציבות שירות המדינה לא יאוחר מתשעים ימים מהמועד שנמסרה ההחלטה.
(פב/2)

83.632

האחראי או מי שהוסמך לכך על ידי יגיש לנציבות שירות המדינה בקשה לאישור תשלום פיצויי פיטורים; במקרים המפורטים בפסקה 83.621 וכן כאשר סיבת הפרישה של העובד מן השירות אינה אחת מהסיבות הנזכרות בפסקה 83.611, והוא זכאי לפיצויי פיטורים.
(נב/66)

83.633

מבקש עובד לקבל פיצויי פיטורים בנסיבות שאין חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 חל עליהן, יגיש האחראי את בקשת העובד, בצירוף המסמכים שצירף העובד והמלצתו של האחראי לוועדת הפיצויים בנציבות שירות המדינה. בבקשה יציין האחראי את שיעור הפיצויים המוצע, מלאים או חלקיים.

83.634

אישור ועדת הפיצויים בנציבות שירות המדינה את תשלום פיצויי הפיטורים לעובד, תשלח הודעה על כך בשלושה עותקים לאחראי, והוא ימציא עותק אחד ממנה לעובד הנוגע בדבר ועותק אחד למחלקת השכר של המשרד.
(פב/2)

83.635

יובהר, כי בגין תקופת שירות עליה חל חוק הגימלאות הזכאות לפיצויי פיטורים, ככל שישנה, היא בשיעור של 100% פיצויים בגין כל שנת שירות. בגין תקופת שירות שלא חל עליה חוק הגימלאות הזכאות לפיצויים היא בשיעור של עד 100% לכל שנת שירות, קרי זכאות להשלמה על ההפרשות שבוצעו לקופת הגמל לקצבה בגין פיצויי פיטורים.
(פב/2)

84.2 - פיצויי פיטורים לבני משפחה

84.21 חלות / 84.22 תשלום פיצויי פיטורים
למשפחת הנפטר / 84.23 פטירה עקב פגיעה של
צד שלישי בעובד

84.21 - חלות

84.211
הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

84.22 - תשלום פיצויי פיטורים למשפחת הנפטר

- 84.221
- (א) נפטר עובד, ישולמו לבני משפחתו של העובד פיצויי הפיטורים שהיו משתלמים לעובד אילו פוטר בנסיבות המתוארות בסעיף 83.21 ובכפופות להוראות ולסייגים המפורטים בפרק משנה זה; (חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, ס' 5)
(פב/2)
- (ב) לצורך חישוב פיצויי הפיטורים, יובאו בחשבון כתקופת שירות אף ימי חופשת מנוחה שהיו מגיעים לעובד ביום פטירתו;
- (ג) בני המשפחה הזכאים לפיצויי הפיטורים מפורטים להלן (ראה גם פרק משנה 83.3);
(חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, ס' 5)
- (ד) ועדת הפיצויים הפועלת על-פי פסקה 83.631, רשאית לאשר תשלום פיצויים בשיעור הנראה לה מתאים לבני משפחת עובד שנפטר המצוינים בפסקה 84.222 ואינם מוגדרים כשאיירים, בנסיבות מיוחדות כאשר הדבר יראה לה לנכון.
(פב/2)(עד/2)

- 84.222
- פיצויי הפיטורים (לפי פסקה 84.221) משתלמים לבני משפחתו הבאים של העובד שנפטר ולפי סדר העדיפות שבו הם מופיעים להלן:
- (א) בן-זוג של העובד בשעת פטירתו, לרבות הידוע בציבור כבן-זוגו והוא גר עימו, וילד של העובד שהוא בגדר תלוי במבוטח לעניין גמלאות לפי פרק ג' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- (ב) ילדים והורים שעיקר פרנסתם היה על הנפטר, וכן אחים ואחיות שגרו בביתו של הנפטר לפחות שנים-עשר חודשים לפני פטירתו וכל פרנסתם הייתה על הנפטר;
(החוק הנ"ל ס' 5)
- (ג) בני משפחה אחרים של העובד הנחשבים כשאיירים (על-פי פסקאות 85.511 ו-85.611), שאינם כלולים בסוגים המנויים בנסמכים (א) ו-(ב) לעיל.

- 84.223
- משתלמים פיצויי פיטורים לבני המשפחה המפורטים בפסקה 84.222, יחולקו הפיצויים ביניהם כדלהלן:
- (א) משתלמים פיצויי הפיטורים לבני המשפחה הנזכרים בנסמן (א), של הפסקה האמורה, יחולקו הפיצויים ביניהם בחלקים שווים;
- (ב) משתלמים הפיצויים לבני המשפחה הנזכרים בנסמן (ב) של הפסקה האמורה, יופקדו הפיצויים בבתי המשפט ויינתנו לשאיירים שיקבע בית המשפט ולפי החלוקה שיקבע בהתחשבו במצבם הכלכלי ובמידת תלותם בעובד שנפטר;
(החוק הנ"ל ס' 5 (ב))
- (ג) משתלמים הפיצויים לבני המשפחה הנזכרים בנסמן (ג) של הפסקה האמורה, יחולקו הפיצויים ביניהם לפי הכללים בדבר חלוקת המענק (ראה פסקה 85.522).

84.224

פיצויי פיטורים לפי פסקאות 84.221-84.223 משתלמים בהוספה על מענק המשתלם על-פי פסקה 85.521 או על-פי סעיף 85.54, או על המענק המשתלם מקרן ביטוח שאוצר המדינה משתתף במימונה, הכול לפי מעמדו ותנאי עבודתו של הנפטר.

84.23 - פטירה עקב פגיעה של צד שלישי בעובד

84.231

האמור בסעיף 83.73 בדבר פיצויי הפיטורים של עובד, הפורש מן השירות בקשר עם פגיעה של צד שלישי חל, בשינויים המתאימים, גם על פיצויי הפיטורים ששולמו ליורשי עובד, שנפטר בעקבות פגיעה של צד שלישי.

- (ד) שירות מחתרת בחוץ-לארץ ואסיר ציון
1. שירות פעיל ומלא במחתרת בחוץ-לארץ לרבות עבודה בשדה החינוך העברי של הקהילה היהודית בארצות בהן נרדפו היהודים;
 2. מי שישב בבית סוהר בחוץ-לארץ כאסיר ציון.
- (ה) פעילות ציונית, בחוץ-לארץ, עבודה חינוכית, חברות בארגוני המחתרות ועבודת חלוצית בארץ
1. פעילות ציונית בחוץ-לארץ, שלה הוקדשה מרבית זמנו של העובד, אשר הוכרה ואושרה על-ידי המחלקה לעסקנים ציוניים בסוכנות היהודית;
 2. עבודה חינוכית בבתי ספר יהודיים בחוץ-לארץ;
 3. חברות בארגוני המחתרות בארץ, שלא במסגרת מנגנון הקבע, ולא בשירות פעיל ומלא, לרבות במשמר האזרחי עד שנת 1950;
 4. כיבוש עבודה, או עבודות חלוציות בארץ, לפני קום המדינה.
- במקרים המנויים לעיל, תוגדל הקצבה בשיעור של חצי אחוז בעד כל שנת פעילות מוכרת.
- עיסור על"ה
- (ו) עובד בעל עיסור על"ה שקבלו בעד פעילות מסוימת ופעילות זו אינה חופפת עם פעילות אחרת המזכה בהכרת שירות, על-פי החוק, או להגדלת השירות על-פי המפורט במדדים לעיל - תוגדל הקצבה בשיעור כולל של 3%;
- (ז) הוכר או הוגדל לעובד חלק מהתקופה, אך הכרה או הגדלה זו לא זיכתה אותו בהגדלה של 3%, יהיה זכאי להשלמת שיעור ההגדלה בגלל עיסור על"ה עד כדי 3%;
- (ח) עובד שאיבד את זכויותיו במקום עבודתו בחוץ-לארץ עקב רדיפות, ואינו זכאי לכל הגדלה בגלל פעילות קודמת כנזכר לעיל ואף לא זכאי להגדלה עקב היותו ניצול השואה בהתאם לפסקה 85.144(א) - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%.

85.144

הגדלה מטעמים אישיים, משפחתיים ובריאותיים

- (א) ניצולי רדיפות
- עובד שהוא מניצולי השואה בתקופת מלחמת העולם השנייה, ולא קיבל בעבר או אינו מקבל כיום פיצוי מכל מקור שהוא, ואינו זכאי לכל הגדלה שהיא בגלל פעילות קודמת כנזכר בפסקה 85.143 - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%;
- (תחולת הנסמן: 1.4.1995)
(נו/21)
- (ב) הורים שכולים
- עובד שהוא הורה שכול, אלמנה או אלמן כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, או בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, יומלץ על הגדלת ההקצבה לכדי 50% ובלבד שהיא לא תעלה על הכפלה מלאה של תקופת שירותו הממשי במדינה;
- (ג) אם מגיעה להורה השכול, לאלמנה או אלמן, לפני ההגדלה, קצבה בשיעור של 45% ויותר על-פי החוק - תוגדל קצבתו ב-6%;
- (סא/28)
- (ד) מצב בריאותו של העובד או של בן זוגו
- פרישה לקצבה לרגל מצב בריאות לקוי או נכות אם: בעת פרישתו של העובד לקצבה היה מצב בריאותו שלו או של בן זוגו לקוי ולליקוי זה השפעה על יכולת השתכרותו שלו או של בן זוגו, ו/או ישנן בגין מצב הבריאות הוצאות מיוחדות, רשאית הוועדה להמליץ על:
1. הגדלה של עד 4%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכל לפי השיעור הגבוה יותר - בגין מצב בריאותו של העובד עצמו;
 2. הגדלה בשיעור של עד 6%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכל לפי הגבוה יותר - בגין מצב בריאות לקוי של העובד ובן זוגו;
 3. הגדלה בשיעור של עד 3% בגין מצב בריאותו של בן הזוג בלבד.
- האמור לעיל מותנה בכך, שאין העובד או בן זוגו מקבלים תשלומים כלשהם ממקור אחר, בגין מצב בריאותם הלקוי.

85.145

הבטחת רמת מחיה

פרש עובד לקצבה לאחר שירות קצר ביותר, ואין לו ולבן זוגו הכנסה אחרת מכל מקום אחר פרט לקצבה, למעט קצבת אזור ותק מהמוסד לביטוח לאומי, תיקבע לו קצבה לאחר ההגדלה לפי כל הפסקאות של סעיף זה ביחד, או בהיעדר נימוקים להגדלה על פיהם, תיקבע לו קצבה שלא תפחת מ-30%.

85.146

עובד העומד לפרוש לקצבה בהתאם להוראות פרק משנה 82.5, והסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות להגדלת תקופת שירותו בהתאם להוראות פסקה 85.140 במסגרת השיקולים האמורים בפסקאות 85.143 ו-85.144, יגיש בקשה על כך לנציב שירות המדינה באמצעות האחראי. הבקשה תוגש בטופס בקשה להגדלת שירות (מדף 2845) שישה חודשים לפני התאריך המיועד לפרישת העובד מן השירות.

85.147

עובד המועסק בתנאי עבודה שקבעה הממשלה כעבודה בתנאים מיוחדים לעניין סעיף 100(א) לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, רשאי נציב שירות המדינה להורות בהודעה ברשומות ובתנאים שקבעה הממשלה כי לצורך קביעת זכויותיו לגמלאות של אותו עובד לפי החוק הנ"ל, תחושב תקופת שירותו, כולה או מקצתה, כתקופה גדולה משהייתה למעשה ובשיעור שקבעה הממשלה. (החוק הנ"ל, ס' 100(א))

85.148

בהתאם לאמור בפסקה 85.147, קבעה הממשלה כי נושאי המשרות המפורטות להלן הינם עובדים המועסקים בתנאים מיוחדים:

- (א) פרקליט המדינה;
- (ב) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה;
(תחולת נסמכים (א) ו-(ב) מיום י"ב בתמוז התשס"ד (1.7.2004); י"פ 5310, התשס"ד, עמ' 3304)
- (ג) פרקליט - המשובץ בתקן משרד המשפטים בפרקליטות המדינה (הלשכה הראשית או פרקליטות מחוז) והוא מועסק כפרקליט, למעט פרקליט המדינה;
(תחולת נסמן זה מיום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1.4.1984); י"פ 3353, התשמ"ו, עמ' 2628 (עא/12))
- (ד) עובדי שירותי הביטחון;
(י"פ 687, התשי"ט, עמ' 1548; י"פ 4628, התשנ"ח, עמ' 2989 (עא/5))
- (ה) עובדי מדינה אשר שירתו או משרתים במדינות קשות שירות בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1022 מיום ל' בסיוון התשפ"א (10.6.2021).
(פב/2)

85.15 - עבודה במוסד מוכר

85.151

בסעיף זה מוסד מוכר פירושו מוסד או ארגון, או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה אותו כמוסד מוכר, באשר תפקידיו, כולם או מקצתם, הפכו לשירות משירותי המדינה. (החוק הנ"ל, ס' 82)

85.76 - פיצויי פיטורים בעד שירות מעל ל-35 שנה

85.761

זכאות

- (א) עובד שהשלים 35 שנות שירות בפועל במדינה, במוסד מוכר או כל שירות קודם שהוכר לצורך גמלאות על-פי החוק, והוא זכאי לקצבת פרישה בשיעור המרבי, או היה זכאי לה לולא נסתיים שירותו בפטירתו- זכאי לפיצויי פיטורים בעד עודף השנים העולה על 35 שנה, אם פרש מן השירות לאחר שהגיע לגיל 60 ;
- (ב) עובד שהשלים תקופת שירות העולה על 35 שנה, אך בחלק מהן עבד במשרה חלקית, וכתוצאה מכך זכאי לקצבה העולה על 70% בכפיפות לחלקיות משרתו - איננו זכאי לפיצויי פיטורים בעד תקופה זו ;
- (ג) בחישוב שנות השירות לא תילקח בחשבון תקופת שירות שהוגדלה.
(תחולה: ט"ו בניסן התש"ם (1.4.1980))

85.762

חישוב תקופת השירות

בחישוב תקופת השירות המרבית יובאו בחשבון התקופות הבאות:

- (א) שירות כעובד המדינה במעמד קבוע המזכה בגמלאות ;
- (ב) תקופות שירות במעמד ארעי או על-פי חוזה מיוחד שנרכשו לצורך גמלאות ;
- (ג) שירות אחר מטעם המדינה שהוכר לצורך חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ;
- (ד) תקופת שירות קודמת שהוכרה לצורך גמלאות וביעור שהוכר כגון: תקופת עבודה במוסד מוכר, שירות בצבא הבריטי, נוטרות וכדומה ;
- (ה) תקופת עבודה אצל מעסיק אחר שלגביה נחתם הסכם לשמירת רציפות זכויות פנסיה, כאשר סך כל השנים עולה על 35 שנות שירות בפועל.
(תחולה: ט"ו בניסן התש"ם (1.4.1980))

85.763

פסקה מבוטלת

(פב/2)

